

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (ósma izba)

z dnia 12 lipca 2018 r. *

Konkurencja – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki – Europejski rynek kabli elektrycznych –
Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 101 TFUE – Jednolite i ciągle naruszenie –
Możliwość przypisania naruszenia – Domniemanie – Błąd w ocenie – Domniemanie niewinności –
Pewność prawa – Zasada odpowiedzialności osobistej – Nieograniczone prawo orzekania

W sprawie T-419/14

The Goldman Sachs Group, Inc., z siedzibą w Nowym Jorku (Stany Zjednoczone), reprezentowana przez adwokatów W. Deselaersa, J. Koponena oraz A. Mangiaracinę,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez C. Giolita, L. Malferrarię, H. van Vlieta oraz J. Norris-Usher, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Prysmian SpA, z siedzibą w Mediolanie (Włochy),

Prysmian Cavi e Sistemi Srl, z siedzibą w Mediolanie,

reprezentowane przez adwokatów C. Tesaura, F. Russa oraz L. Armatiego,

interwenienci,

mającej za przedmiot przedstawione na podstawie art. 263 TFUE żądanie zmierzające, po pierwsze, do stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2014) 2139 final z dnia 2 kwietnia 2014 r. dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 [TFUE] i art. 53 porozumienia [EOG] (sprawa AT.39610 – Kable elektryczne), w zakresie, w jakim decyzja ta dotyczy skarżącej, a także, po drugie, do obniżenia nałożonej na skarżącą kwoty grzywny,

SĄD (ósma izba),

w składzie: A.M. Collins, prezes, M. Kancheva (sprawozdawca) i R. Barents, sędziowie,

sekretarz: L. Grzegorzczuk, administrator,

* Język postępowania: angielski

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 marca 2017 r.,
wydaje następujący

Wyrok

I. Okoliczności powstania sporu

A. Skarżąca i właściwy sektor

- 1 Skarżąca, The Goldman Sachs Group, Inc., jest spółką prawa amerykańskiego, prowadzącą działalność jako bank inwestycyjny i przedsiębiorstwo inwestujące na głównych rynkach finansowych świata. Od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r. była ona, za pośrednictwem funduszu GS Capital Partners V (zwanego dalej „fundusz GSCP V”) i innych spółek pośredniczących, spółką dominującą spółki Prysmian SpA, a także w pełni zależnej od niej spółki Prysmian Cavi e Sistemi Srl (zwanej dalej „PrysmianCS”), dawniej Pirelli Cavi e Sistemi Energia SpA, następnie Prysmian Cavi e Sistemi Energia Srl. Prysmian i Prysmian CS tworzą razem grupę Prysmian, będącą globalnym uczestnikiem rynku podmorskich i podziemnych kabli elektrycznych.
- 2 Podmorskie i podziemne kable elektryczne są wykorzystywane, odpowiednio, pod wodą i pod ziemią do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej. Dzieli się je na trzy kategorie: kable niskiego napięcia, kable średniego napięcia oraz kable wysokiego i bardzo wysokiego napięcia. Kable elektryczne wysokiego i bardzo wysokiego napięcia są w większości przypadków sprzedawane w ramach konkretnych projektów. Projekty te obejmują łącznie kable elektryczne, wyposażenie, instalacje i niezbędne usługi dodatkowe. Kable elektryczne wysokiego i bardzo wysokiego napięcia są sprzedawane na całym świecie dużym operatorom sieci krajowych i innym przedsiębiorstwom energetycznym, głównie w ramach zamówień publicznych.

B. Postępowanie administracyjne

- 3 Pismem z dnia 17 października 2008 r. szwedzka spółka ABB AB dostarczyła Komisji Wspólnot Europejskich szereg oświadczeń i dokumentów dotyczących ograniczających praktyk handlowych w sektorze produkcji i dostaw podziemnych i podmorskich kabli elektrycznych. Te oświadczenia i dokumenty zostały przedłożone w ramach wniosku o zwolnienie z grzywny w rozumieniu obwieszczenia Komisji w sprawie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych (Dz.U. 2006, C 298, s. 17, zwanego dalej „komunikatem w sprawie współpracy”).
- 4 W dniach od 28 stycznia do 3 lutego 2009 r., w reakcji na oświadczenia spółki ABB, Komisja przeprowadziła kontrole w siedzibach spółek Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia, a także w siedzibach innych zainteresowanych europejskich spółek, a mianowicie Nexans SA i Nexans France SAS.
- 5 W dniu 2 lutego 2009 r. japońskie spółki Sumitomo Electric Industries Ltd, Hitachi Cable Ltd i J-Power Systems Corp. złożyły wspólnie wniosek o zwolnienie z grzywny, na podstawie pkt 14 komunikatu w sprawie współpracy, lub ewentualnie o obniżenie jej wysokości zgodnie z pkt 27 tego komunikatu. Następnie przekazały one Komisji dalsze oświadczenia ustne i inne dokumenty.

- 6 W toku dochodzenia Komisja wystosowała szereg żądań udzielenia informacji, zgodnie z art. 18 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101 i 102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1) i zgodnie z pkt 12 komunikatu w sprawie współpracy, do przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze produkcji i dostawy podziemnych i podmorskich kabli elektrycznych.
- 7 W dniu 30 czerwca 2011 r. Komisja wszczęła postępowanie i wystosowała pismo w sprawie przedstawienia zarzutów wobec następujących podmiotów prawnych: Nexans France, Nexans, Pirelli & C. SpA, Prysmian Cavi e Sistemi Energia, Prysmian, Sumitomo Electric Industries, Hitachi Cable, J-Power Systems, Furukawa Electric Co. Ltd, Fujikura Ltd, Viscas Corp., SWCC Showa Holdings Co. Ltd, Mitsubishi Cable Industries Ltd, Exsym Corp., ABB, ABB Ltd, Brugg Kabel AG, Kabelwerke Brugg AG Holding, nkt cables GmbH, NKT Holding A/S, Silec Cable SAS, Grupo General Cable Sistemas, SA, Safran SA, General Cable Corp., LS Cable & System Ltd, Taihan Electric Wire Co. Ltd oraz skarżące.
- 8 W dniach 11–18 czerwca 2012 r. wszyscy adresaci pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, z wyjątkiem spółki Furukawa Electric, wzięli udział w rozprawie administracyjnej przed Komisją.
- 9 Wyrokami z dnia 14 listopada 2012 r., Nexans France i Nexans/Komisja (T-135/09, EU:T:2012:596) i z dnia 14 listopada 2012 r., Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia/Komisja (T-140/09, niepublikowanym, EU:T:2012:597) Sąd stwierdził nieważność części decyzji w sprawie kontroli skierowanych, po pierwsze, do spółek Nexans i Nexans France, a po drugie, do spółek Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia, w zakresie, w jakim dotyczyły one kabli elektrycznych innych niż podmorskie i podziemne kable elektryczne wysokiego napięcia oraz osprzętu związanego z tymi innymi kablami, a w pozostałej części oddalił skargę. W dniu 24 stycznia 2013 r. spółki Nexans i Nexans France wniosły odwołanie od pierwszego z tych wyroków. Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2014 r., Nexans i Nexans France/Komisja (C-37/13 P, EU:C:2014:2030) Trybunał oddalił to odwołanie.
- 10 W dniu 2 kwietnia 2014 r. Komisja przyjęła decyzję C(2014) 2139 final dotyczącą postępowania na podstawie art. 101 [TFUE] i art. 53 porozumienia [EOG] (sprawa AT.39610 – Kable elektryczne (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).

C. Zaskarżona decyzja

1. Rozpatrywane naruszenie

- 11 Artykuł 1 zaskarżonej decyzji stanowi, że pewna liczba przedsiębiorstw uczestniczyła, w różnych okresach, w jednolitym i ciągłym naruszeniu art. 101 TFUE w „sektorze podziemnych lub podmorskich kabli elektrycznych (bardzo) wysokiego napięcia”. Komisja stwierdziła zasadniczo, że w okresie od lutego 1999 r. do końca stycznia 2009 r. główni europejscy, japońscy i południowokoreańscy producenci podmorskich i podziemnych kabli elektrycznych uczestniczyli w szeregu wielostronnych i dwustronnych spotkań i nawiązali kontakty mające na celu ograniczenie konkurencji w dziedzinie projektów dotyczących podziemnych i podmorskich kabli elektrycznych (bardzo) wysokiego napięcia na konkretnych terytoriach poprzez podział rynków i klientów, skutkujący zakłóceniem normalnego procesu konkurencji (motywy 10–13 i 66 rzeczzonej decyzji).
- 12 W zaskarżonej decyzji Komisja uznała, że kartel przejawiał się w dwóch głównych konfiguracjach, stanowiących złożoną całość. Mówiąc ściślej, kartel składał się z dwóch części, a mianowicie:
 - „konfiguracji A/R”, która obejmowała przedsiębiorstwa europejskie, generalnie określane mianem „członków R”, przedsiębiorstwa japońskie, zwane „członkami A”, i wreszcie przedsiębiorstwa południowokoreańskie, określane mianem „członków K”. Konfiguracja ta umożliwiała realizację

celu, jakim było przydzielanie terytoriów i klientów producentom europejskim, japońskim i południowokoreańskim. Przydzielanie to odbywało się na podstawie porozumienia o „terytorium krajowym”, w myśl którego producenci japońscy i południowokoreańscy powstrzymywali się od konkurencji przy projektach prowadzonych na „terytorium krajowym” producentów europejskich, podczas gdy ci ostatni zobowiązywali się do rezygnacji z uczestnictwa w rynkach Japonii i Korei Południowej. Porozumiano się także w przedmiocie podziału projektów na „terytoria wywozowych”, to znaczy w pozostałej części świata, z wyjątkiem między innymi Stanów Zjednoczonych, przy czym podział ten odpowiadał „stosunkowi 60/40”, co oznacza, że 60% projektów było zastrzeżonych dla producentów europejskich, zaś pozostałe 40% – dla producentów azjatyckich;

- „konfiguracji europejskiej”, która dotyczyła podziału terytoriów i klientów przez producentów europejskich w odniesieniu do projektów realizowanych w obrębie „terytorium krajowego” lub przydzielonych producentom europejskim (zob. pkt 3.3 zaskarżonej decyzji, a w szczególności motywy 73 i 74 tej decyzji).

- 13 Komisja stwierdziła, że uczestnicy kartelu podjęli zobowiązania i przekazywali sobie dane umożliwiające zachowanie ciągłości porozumienia w sprawie podziału rynków i klientów (motywy 94–106 i 111–115 zaskarżonej decyzji).
- 14 Ze względu na rolę, jaką poszczególni uczestnicy kartelu odgrywali w jego wdrażaniu, Komisja podzieliła ich na trzy grupy. Przede wszystkim Komisja zdefiniowała rdzeń kartelu, do którego zaliczyła z jednej strony przedsiębiorstwa europejskie – spółkę Nexans France, przedsiębiorstwa zależne od spółki Pirelli & C., dawniej Pirelli SpA, która następnie uczestniczyła w kartelu, oraz spółkę Prysmian Cavi e Sistemi Energia, a z drugiej strony przedsiębiorstwa japońskie – Furukawa Electric Co., Fujikura oraz ich wspólne przedsiębiorstwo Viscas, a także spółki Sumitomo Electric Industries, Hitachi Cable i ich wspólne przedsiębiorstwo J-Power Systems (motywy 545–561 zaskarżonej decyzji). Następnie instytucja ta wyodrębniła grupę przedsiębiorstw, które nie tworzyły rdzenia kartelu, ale których nie można było jednak uznać za jego marginalnych uczestników, przy czym w grupie tej umieściła spółki ABB, Exsym, Brugg Kabel i podmiot utworzony przez Sagem SA, Safran i Silec Cable (motywy 562–575 wspomnianej decyzji). Komisja uznała wreszcie, że spółki Mitsubishi Cable Industries, SWCC Showa Holdings, LS Cable & System, Taihan Electric Wire i nkt cables były marginalnymi uczestnikami kartelu (motywy 576–594 decyzji).

2. Odpowiedzialność skarżącej

- 15 Odpowiedzialność skarżącej została stwierdzona ze względu na wywieranie przez nią, jako spółkę dominującą względem spółek Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia, decydującego wpływu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r.
- 16 Po pierwsze, Komisja przyjęła w szczególności domniemanie, w świetle zasad określonych w orzecznictwie sądów Unii Europejskiej, że spółka Prysmian wywierała decydujący wpływ na zachowanie spółki Prysmian Cavi e Sistemi Energia na rynku, co najmniej w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r., i że skarżąca wywierała decydujący wpływ na zachowanie spółek Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia na rynku, co najmniej w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r. (motyw 782 zaskarżonej decyzji).
- 17 Po drugie, Komisja uznała, na podstawie analizy gospodarczych, organizacyjnych i prawnych powiązań między skarżącą a jej spółkami zależnymi, że skarżąca rzeczywiście wywierała decydujący wpływ na zachowanie na rynku spółek Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi Energia, co najmniej w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r. (motyw 783 zaskarżonej decyzji).

3. Nałożona grzywna

- 18 W art. 2 lit. f) zaskarżonej decyzji na skarżącą została nałożona grzywna w kwocie 37 303 000 EUR, „wspólnie i solidarnie” ze spółkami PrysmianCS i Prysmian, za ich uczestnictwo w kartelu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r.
- 19 W celu obliczenia kwoty grzywien Komisja zastosowała art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003 oraz metodologię przedstawioną w wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy [wskazanego przepisu] (Dz.U. 2006, C 210, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi z 2006 r. w sprawie ustalania grzywien”).
- 20 W pierwszej kolejności, co się tyczy kwoty podstawowej grzywien, po ustaleniu właściwej wartości sprzedaży zgodnie z pkt 18 wytycznych w z 2006 r. w sprawie ustalania grzywien (motywy 963–994 zaskarżonej decyzji) Komisja ustaliła część owej wartości sprzedaży odzwierciedlającą wagę naruszenia, zgodnie z pkt 22 i 23 wspomnianych wytycznych. W tym względzie Komisja uznała, że rozważane naruszenie należy, ze względu na swój charakter, do najpoważniejszych ograniczeń konkurencji, co uzasadnia przyjęcie współczynnika wagi naruszenia na poziomie 15%. Komisja zastosowała także w odniesieniu do wszystkich adresatów grzywny podwyżkę współczynnika wagi naruszenia o 2% ze względu na ich łączny udział w rynku oraz niemal ogólnosiwiatowy zasięg geograficzny kartelu, obejmujący całe terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Ponadto Komisja uznała w szczególności, że zachowanie przedsiębiorstw europejskich było bardziej szkodliwe dla konkurencji niż zachowanie pozostałych przedsiębiorstw, gdyż poza uczestnictwem w „konfiguracji A/R” przedsiębiorstwa europejskie rozdzielały między sobą projekty dotyczące kabli elektrycznych w ramach „konfiguracji europejskiej” kartelu. Z tego względu instytucja ta ustaliła część wartości sprzedaży, jaką należy uwzględnić z tytułu wagi naruszenia, na 19% w odniesieniu do przedsiębiorstw europejskich i na 17% w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorstw (motywy 997–1010 rzeczony decyzji).
- 21 Jeśli chodzi o mnożnik dotyczący czasu trwania naruszenia, to Komisja przyjęła, w odniesieniu do skarżącej, mnożnik 3,5 dla okresu od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r. Ponadto uwzględniła ona w kwocie podstawowej grzywien dodatkową kwotę, a mianowicie opłatę wejściową, odpowiadającą 19% wartości sprzedaży (motywy 1011–1016 zaskarżonej decyzji).
- 22 W drugiej kolejności, co się tyczy dostosowań kwoty podstawowej grzywien, Komisja nie stwierdziła okoliczności obciążających, które mogłyby wpłynąć na wysokość kwoty podstawowej grzywny ustalonej w odniesieniu do każdego z uczestników kartelu, z wyjątkiem spółki ABB. Natomiast jeśli chodzi o okoliczności łagodzące, to postanowiła ona odzwierciedlić w kwocie grzywien stopień zaangażowania poszczególnych przedsiębiorstw we wdrażanie kartelu. I tak obniżyła ona o 10% kwotę podstawową grzywny, którą zamierzała nałożyć na marginalnych uczestników kartelu, oraz o 5% kwotę podstawową grzywny, którą zamierzała nałożyć na przedsiębiorstwa, których zaangażowanie w kartel było średnie. Poza tym Komisja przyznała spółkom Mitsubishi Cable Industries i SWCC Showa Holdings w odniesieniu do okresu sprzed powstania spółki Exsym, a także spółkom LS Cable & System i Taihan Electric Wire dodatkową obniżkę o 1% ze względu na to, że nie wiedziały one o niektórych aspektach jednolitego i ciągłego naruszenia oraz ze względu na brak ich odpowiedzialności za te aspekty. Żadna obniżka kwoty podstawowej grzywny nie została natomiast przyznana przedsiębiorstwom należącym do rdzenia kartelu, w tym skarżącej (motywy 1017–1020 i 1033 zaskarżonej decyzji). Ponadto Komisja przyznała, na podstawie wytycznych z 2006 r. w sprawie ustalania grzywien, dodatkową obniżkę grzywny o 3% spółce Mitsubishi Cable Industries ze względu na jej skuteczną współpracę, wykraczającą poza ramy komunikatu w sprawie współpracy (motyw 1041 rzeczony decyzji).

II. Przebieg postępowania i żądania stron

- 23 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 czerwca 2014 r. skarżąca wniosła rozpatrywaną skargę.
- 24 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu odpowiednio w dniach 2 i 11 października 2014 r. spółki Prysmian i PrysmianCS z jednej strony oraz European Private Equity and Venture Capital Association (europejskie stowarzyszenie kapitału inwestycyjnego i kapitału podwyższonego ryzyka) z drugiej strony wniosły o dopuszczenie do udziału w niniejszym postępowaniu w charakterze interwenientów popierających żądania Komisji.
- 25 Postanowieniami z dnia 25 czerwca 2015 r. prezes ósmej izby Sądu (w dawnym składzie), po pierwsze, uwzględnił wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta złożony przez spółki Prysmian i PrysmianCS, interwenientów, i nakazał przekazanie im niemających poufnego charakteru pism skarżącej i Komisji. Po drugie, oddalił on wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta złożony przez European Private Equity and Venture Capital Association.
- 26 Interwenienci przedstawili swe uwagi w dniu 29 października 2015 r. W pismach z dnia 14 stycznia i 5 lutego 2016 r. odpowiednio Komisja i skarżąca ustosunkowały się do uwag interwenientów.
- 27 Postanowieniem z dnia 14 września 2016 r. prezes ósmej izby (w dawnym składzie) Sądu częściowo uwzględnił złożone przez skarżącą i Komisję wnioski o zachowanie poufności, w zakresie, w jakim zostały one zakwestionowane przez interwenientów.
- 28 Ze względu na zmianę składu izb Sądu zgodnie z art. 27 ust. 5 regulaminu postępowania przed Sądem sędzia sprawozdawca został przydzielony do ósmej izby (w nowym składzie), której w rezultacie została przekazana niniejsza sprawa.
- 29 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (ósma izba) postanowił o otwarciu ustnego etapu postępowania. Na rozprawie w dniu 28 marca 2017 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.
- 30 W swej skardze skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności, w całości lub w części, art. 1–4 zaskarżonej decyzji, w zakresie, w jakim artykuły te jej dotyczą;
 - obniżenie kwoty grzywny nałożonej na nią w art. 2 wspomnianej decyzji;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 31 Komisja, popierana przez interwenientów, wnosi do Sądu o:
- oddalenie wszystkich żądań skarżącej,
 - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

III. Co do prawa

- 32 W ramach skargi skarżąca sformułowała zarówno żądania dotyczące stwierdzenia nieważności części zaskarżonej decyzji, jak i żądania zmierzające do obniżenia kwoty grzywny, która została na nią nałożona.

A. W przedmiocie żądań stwierdzenia nieważności

- 33 W uzasadnieniu swych żądań stwierdzenia nieważności skarżąca podnosi pięć zarzutów. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także naruszenia prawa i oczywistego błędu w ocenie, w odniesieniu do wniosku Komisji, że skarżąca ponosi odpowiedzialność za naruszenie, którego dopuścili się interwenienci. Zarzut drugi jest oparty na naruszeniu art. 2 wskazanego rozporządzenia, braku wystarczających dowodów i naruszeniu obowiązku uzasadnienia przewidzianego w art. 296 TFUE. Zarzut trzeci jest oparty na naruszeniu art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 tego rozporządzenia, jak też naruszeniu zasad odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności. Zarzut czwarty dotyczy naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia, a także oczywistego błędu w ocenie oraz naruszenia zasad pewności prawa i indywidualizacji kar. Zarzut piąty opiera się na naruszeniu prawa do obrony.

1. W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także naruszeniu prawa i oczywistym błędzie w ocenie

- 34 Skarżąca zarzuca Komisji, że instytucja ta obciążyła ją odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej za naruszenie popełnione przez interwenientów w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r. Kwestionuje ona zasadniczo ustalenia Komisji opisane w pkt 15–17 powyżej, zgodnie z którymi, po pierwsze, można było domniemywać, że w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r. skarżąca wywierała decydujący wpływ na interwenientów, a po drugie, fakt wywierania takiego wpływu mógł w każdym wypadku zostać wywiedziony z analizy powiązań gospodarczych, organizacyjnych i prawnych istniejących między skarżącą a interwenientami przez cały okres, w trakcie którego była ona w posiadaniu udziałów w grupie Prysmian.
- 35 Skarżąca dzieli zarzut pierwszy na trzy części. W ramach części pierwszej utrzymuje ona, że Komisja naruszyła prawo oraz popełniła oczywisty błąd w ocenie, gdy przyjęła domniemanie rzeczywistego wywierania przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r. W części drugiej twierdzi ona, Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie, gdy uznała, że w każdym wypadku skarżąca wywierała decydujący wpływ na interwenientów przez cały okres, w trakcie którego była w posiadaniu udziałów w tychże spółkach. W ramach części trzeciej skarżąca podnosi, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie, gdy uznała zasadniczo, że skarżąca nie jest wyłącznie inwestorem finansowym.

a) W przedmiocie pierwszej części zarzutu, dotyczącej zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r.

- 36 Przede wszystkim skarżąca utrzymuje, że Komisja popełniła błąd, gdy przyjęła domniemanie wywierania przez nią rzeczywistego wpływu, zważywszy, że jej udział w spółce Prysmian, poprzez fundusz GS Capital Partners V i inne spółki pośredniczące, był znacznie niższy niż 100% przez przeważającą część czasu trwania jej inwestycji. Skarżąca podnosi w tym względzie, że poza okresem 41 dni jej udział w spółce Prysmian wynosił jedynie między 91,1% a 84,4% do dnia 3 maja 2007 r., w którym udziały w spółce Prysmian zostały wprowadzone na giełdę w Mediolanie w drodze pierwszej oferty publicznej (zwanego dalej „datą POP”). Według skarżącej Komisja nigdy nie stosowała domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w sprawach, w których rzeczywisty udział w kapitale był niższy niż 93%.
- 37 Następnie skarżąca podnosi, że Komisja błędnie zastosowała domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, przyjmując za punkt odniesienia prawa głosu związane z akcjami spółki Prysmian, a nie z jej kapitałem. Według skarżącej takie podejście nie było dotąd stosowane w praktyce decyzyjnej tej instytucji i nie znajduje ono poparcia w orzecznictwie sądów Unii. Poza powołaniem się

na brak uzasadnienia zaskarżonej decyzji w tym zakresie skarżąca twierdzi zasadniczo, że posiadanie 100% praw głosu związanych z akcjami danej spółki nie jest tożsame z posiadaniem 100% kapitału owej spółki.

- 38 Ponadto skarżąca zarzuca Komisji, że nie uwzględniła w wystarczającym stopniu ani zbycia przez nią udziałów w spółce Prysmian na rzecz Apollo Investment Corp. (zwanej dalej „Apollo”), ani zbycia przez nią udziałów w spółce Prysmian na rzecz jej kadry kierowniczej. Według skarżącej owe transakcje sprzedaży zasadniczo świadczą o tym, że nie mogła ona wykonywać 100% praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian, wbrew temu, co twierdzi Komisja w zaskarżonej decyzji.
- 39 Skarżąca utrzymuje wreszcie, że nawet jeśli Komisja mogła zastosować domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w odniesieniu do okresu sprzed daty POP, to skarżąca przedstawiła dowody wystarczające do obalenia tego domniemania.
- 40 Komisja i interwenienci nie zgadzają się z tą argumentacją.
- 41 W części pierwszej zarzutu pierwszego skarżąca podnosi zasadniczo dwa zastrzeżenia, według których, po pierwsze, Komisja błędnie zastosowała domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, aby obciążyć ją odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne w odniesieniu do okresu od dnia 29 lipca 2005 r. do daty POP, a po drugie, Komisja błędnie uznała, że skarżąca nie zdołała obalić tego domniemania.

1) W przedmiocie zastrzeżenia pierwszego, dotyczącego zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r.

- 42 Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zachowanie spółki zależnej można przypisać spółce dominującej między innymi w przypadku, gdy mimo posiadania odrębnej podmiotowości prawnej owa spółka zależna nie określa w sposób autonomiczny swojego zachowania na rynku, lecz stosuje zasadniczo instrukcje przekazywane jej przez spółkę dominującą, w szczególności ze względu na powiązania gospodarcze, organizacyjne i prawne łączące te podmioty prawa (zob. wyrok z dnia 10 września 2009 r., Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:536, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 43 Jest tak bowiem dlatego, że w tego rodzaju sytuacji spółka dominująca i jej spółka zależna są częścią tej samej jednostki gospodarczej, a tym samym tworzą jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE. Zatem okoliczność, że spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu wskazanego artykułu pozwala Komisji na skierowanie decyzji nakładającej grzywny do spółki dominującej, bez konieczności ustalania jej bezpośredniego zaangażowania w naruszenie (zob. podobnie wyrok z dnia 10 września 2009 r., Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:536, pkt 59 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 44 Z równie utrwalonego orzecznictwa wynika, że w szczególnym przypadku, gdy spółka dominująca posiada 100% kapitału swej spółki zależnej, która dopuściła się naruszenia reguł konkurencji Unii, po pierwsze, ta spółka dominująca może wywierać decydujący wpływ na zachowanie swej spółki zależnej, a po drugie, istnieje wrzuszalne domniemanie, że owa spółka dominująca rzeczywiście wywiera taki decydujący wpływ na zachowanie swej spółki zależnej (zob. podobnie wyrok z dnia 10 września 2009 r., Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:536, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 W tych okolicznościach do przyjęcia domniemania, iż spółka dominująca wywiera decydujący wpływ na politykę handlową swej spółki zależnej, wystarczy, że Komisja wykaże, iż cały kapitał spółki zależnej znajduje się w posiadaniu tej spółki dominującej. Komisja będzie zatem mogła uznać spółkę dominującą za solidarnie odpowiedzialną za zapłatę grzywny nałożonej na spółkę zależną, chyba że spółka dominująca, na której spoczywa ciężar obalenia domniemania, przedstawi wystarczające

dowody, pozwalające wykazać, że jej spółka zależna działa na rynku w sposób autonomiczny (zob. wyrok z dnia 10 września 2009 r., Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:536, pkt 61 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 46 Należy wreszcie przypomnieć, że w szczególnym przypadku, gdy do spółki holdingowej należy 100% kapitału spółki występującej w roli łącznika, która z kolei posiada całość kapitału spółki zależnej należącej do grupy będącej sprawcą naruszenia reguł konkurencji Unii, istnieje również wrzuszalne domniemanie, iż rzeczona spółka holdingowa wywiera decydujący wpływ na zachowanie spółki będącej łącznikiem i pośrednio, poprzez tę ostatnią, również na zachowanie wspomnianej spółki zależnej (zob. podobnie wyrok z dnia 8 maja 2013 r., Eni/Komisja, C-508/11 P, EU:C:2013:289, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 47 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu zostało zastosowane przez Komisję pomimo okoliczności, że skarżąca nie posiadała 100% kapitału spółki Prysmian w całym okresie od 29 lipca 2005 r. do daty POP. Nie jest bowiem kwestionowana okoliczność, że – jak wynika z motywów 739–747 zaskarżonej decyzji – o ile udział skarżącej w kapitale interwenientów wynosił początkowo 100%, o tyle poziom udziału w tym kapitale podlegał już potem stopniowemu zmniejszaniu się w następstwie, po pierwsze, zbycia udziałów dokonanego w dniu 7 września 2005 r. na rzecz spółki Apollo, a po drugie, zbycia udziałów dokonanego w dniu 21 lipca 2006 r. na rzecz członków zarządu spółki Prysmian. Skarżąca słusznie podkreśla zatem w swych pismach, że poza okresem 41 dni jej udział w tym kapitale przed datą POP pozostawał na poziomie między 91,1% a 84,4%.
- 48 Niemniej jednak, jak wynika z motywów 748–754 zaskarżonej decyzji, Komisja nie oparła zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu na wysokości udziału skarżącej w kapitale spółki Prysmian, ale na okoliczności, że pomimo zbycia pewnej liczby udziałów skarżąca kontrolowała 100% praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian, co w ocenie Komisji stawia ją w położeniu analogicznym do sytuacji jedyne i wyłączne właściciela grupy Prysmian.
- 49 W tym względzie, co się tyczy w pierwszym rzędzie kwestii, czy domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu mogło zostać zastosowane w tych okolicznościach, należy zaznaczyć, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Komisja może powołać się na to domniemanie, w sytuacji gdy spółka dominująca znajduje się w sytuacji analogicznej do sytuacji wyłącznego właściciela w zakresie dotyczącym jego możliwości wywierania decydującego wpływu na zachowanie swojej spółki zależnej (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 czerwca 2011 r., Total i Elf Aquitaine/Komisja, T-206/06, niepublikowany, EU:T:2011:250, pkt 56; z dnia 12 grudnia 2014 r., Repsol Lubricantes y Especialidades i in./Komisja, T-562/08, niepublikowany, EU:T:2014:1078, pkt 42; z dnia 15 lipca 2015 r., Socitrel i Companhia Previdente/Komisja, T-413/10 i T-414/10, EU:T:2015:500, pkt 204).
- 50 Należy zatem uznać, że – jak wskazała zasadniczo Komisja w motywie 754 zaskarżonej decyzji – w sytuacji gdy spółka dominująca dysponuje wszystkimi prawami głosu związanymi z akcjami swej spółki zależnej, w szczególności w powiązaniu z posiadaniem zdecydowanej większości w kapitale owej spółki zależnej, tak jak w niniejszym wypadku, rzeczona spółka dominująca znajduje się w sytuacji analogicznej do sytuacji wyłącznego właściciela tej spółki zależnej, wobec czego spółka dominująca jest w stanie określać strategię gospodarczą i handlową spółki zależnej, mimo że nie posiada ona całości czy prawie całości jej kapitału zakładowego.
- 51 Należy ponadto zaznaczyć, że domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu jest oparte na założeniu, że posiadanie przez spółkę dominującą 100% lub prawie 100% udziałów w kapitale jej spółki zależnej pozwala Komisji uznać, bez konieczności przedstawiania dowodów, że rzeczona spółka dominująca jest w stanie wywierać decydujący wpływ na ową spółkę zależną, a interesy innych spółek nie muszą być brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji strategicznych lub decyzji dotyczących

bieżącego zarządzania tą spółką zależną, która określa swe zachowanie na rynku nie w sposób autonomiczny, ale postępując zgodnie z wolą tej spółki dominującej (zob. podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:262, pkt 73).

- 52 Rozważania te odnoszą się w pełni do sytuacji, w której spółka dominująca ma możliwość wykonywania wszystkich praw głosu związanych z akcjami swej spółki zależnej, gdyż taka spółka zależna jest w stanie całkowicie kontrolować ową spółkę zależną, a osoby trzecie, w tym inni akcjonariusze, co do zasady nie mogą się temu sprzeciwić. Nie można wprowadzić wykluczyć, że w pewnych wypadkach akcjonariusze mniejszościowi, którzy nie dysponują prawem głosu związanym z akcjami tej spółki zależnej, będą mogli wykonywać w stosunku do tej spółki określone prawa, które w stosownym wypadku również umożliwią im wywieranie wpływu na zachowanie tej spółki zależnej. Jednakże w takich okolicznościach spółka dominująca może obalić domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, dostarczając dowody pozwalające wykazać, iż nie kształtuje ona polityki handlowej, jaką dana spółka zależna prowadzi na rynku.
- 53 Co się tyczy w drugim rzędzie kwestii, czy sytuacja skarżącej odpowiada opisanemu przypadkowi, należy przypomnieć, że w motywach 751–754 zaskarżonej decyzji Komisja przedstawiła powody, dla których stosunek, jaki istniał między skarżącą a spółką Prysmian w okresie od 29 lipca 2005 r. do daty POP, jest w jej ocenie analogiczny do sytuacji spółki dominującej, która jest w posiadaniu 100% kapitału swej spółki zależnej. Komisja wyjaśniła w istocie, że obie przeprowadzone przez skarżącą transakcje sprzedaży udziałów w spółkach będących interwenientami, po pierwsze, na rzecz spółki Apollo, a po drugie na rzecz członków zarządu takiej spółki, zostały zawarte na warunkach gwarantujących, że nowi akcjonariusze będą jedynie inwestorami biernymi i nie będą wykonywali żadnych potencjalnych praw związanych z uczestnictwem w kapitale spółki.
- 54 Z kolei skarżąca twierdzi, że inwestycje dokonane przez spółkę Apollo i zarząd spółki Prysmian nie były wyłącznie bierne i że nie wiązały się też ze zrzeczeniem się na jej rzecz wykonywania praw głosu związanych z akcjami w tej spółce. Co więcej, skarżąca zarzuca Komisji, że „pomięła” w swej analizie dwie transakcje sprzedaży udziałów, które zawarła ona, po pierwsze, ze spółką Apollo, a po drugie, z zarządem spółki Prysmian.
- 55 Po pierwsze, co się tyczy dokonanej przez skarżącą sprzedaży udziałów spółki Prysmian na rzecz spółki Apollo, należy zaznaczyć, że – jak stanowi motyw 751 zaskarżonej decyzji – odbyła się ona za pośrednictwem spółki komandytowej o nazwie GS Prsymian Co-Invest LP, której Apollo była jedynym komandytariuszem. Skarżąca nie kwestionuje zresztą tego stwierdzenia Komisji. W szczególności klauzula 5.7 umowy sprzedaży zawartej między funduszem GSCP V a spółką Apollo w dniu 7 września 2005 r., przytoczona w przypisie nr 1115 do rzecznej decyzji, stanowi, co następuje:
- „[*poufne*]”¹ (wyróżnienia w zaskarżonej decyzji).
- 56 Z pkt 55 powyżej wynika, że zgodnie z umową sprzedaży spółka Apollo uznała [*poufne*].
- 57 Tak więc Komisja miała podstawy, by uznać, że zbycie udziałów w spółce Prysmian przez skarżącą na rzecz spółki Apollo zostało dokonane na warunkach gwarantujących, że nowy akcjonariusz będzie jedynie inwestorem biernym.
- 58 Wniosku tego nie pozwala podważyć argumentacja skarżącej, według której Komisja nie może opierać się wyłącznie na formalnej treści umowy sprzedaży zawartej między funduszem GSCP V a spółką Apollo w dniu 7 września 2005 r., która nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji, jaka powstała po zbyciu udziałów w spółce Prysmian przez skarżącą na rzecz spółki Apollo. Jak twierdzi Komisja,

¹ Utajnione dane poufne.

skarżąca nie przedstawiła bowiem żadnego dowodu, który pozwalałby wykazać, że umowa ta, a w szczególności jej klauzula 5.7, nie odzwierciedla rzeczywistej relacji, jaka powstała pomiędzy wskazanym funduszem a spółką Apollo.

- 59 Następnie, w celu oddalenia argumentacji skarżącej, w myśl której treść umowy sprzedaży zawartej między funduszem GSCP V a spółką Apollo w dniu 7 września 2005 r. uwzględniała jedynie ryzyko, jakie spółka Apollo była gotowa zaakceptować w ramach swej inwestycji, wystarczy wskazać, iż powody, które doprowadziły do przyjęcia owej umowy, są pozbawione znaczenia dla weryfikacji, czy po dokonanych przez skarżącą zbyciu udziałów w spółce Prysmian na rzecz spółki Apollo skarżąca zachowała możliwość wykonywania wszystkich praw głosu związanych z tymi akcjami.
- 60 Na uwzględnienie nie zasługuje wreszcie argumentacja skarżącej, według której samo zwiększenie liczby akcjonariuszy spółki Prysmian oznacza, że istniały inne interesy, jakie należało uwzględnić w ramach przedsiębiorstwa. Co się bowiem tyczy inwestycji dokonanych przez spółkę Apollo, skarżąca nie przedstawiła żadnych wskazówek co do charakteru tych interesów czy też sposobu, w jaki interesy te mogłyby ujawnić się w sytuacji, w której spółka Apollo nie mogłaby wykonywać jakichkolwiek praw głosu.
- 61 Po drugie, co się tyczy zbycia udziałów w spółce Prysmian dokonanego przez skarżącą na rzecz zarządu wskazanej spółki, z motywu 752 zaskarżonej decyzji wynika, że sprzedaż ta została obwarowana szeregiem warunków, które zarząd ten musiał zaakceptować i które zostały zawarte w umowie o współinwestowanie i w umowie powierniczej zawartej z bankiem trzecim. W szczególności w umowach tych członkowie zarządu zgodzili się na to, aby ich odnośne udziały zostały nabyte i były dzierżone przez wskazany bank, występujący w charakterze powiernika. Ponadto z umów tych wynika w istocie, że członkowie zarządu mogli wykonywać prawa, które zostały im przyznane w związku z transakcją sprzedaży, wyłącznie za pośrednictwem powiernika, który z kolei mógł uczestniczyć w zgromadzeniach akcjonariuszy spółki Prysmian wyłącznie po otrzymaniu od funduszu GSCP V instrukcji co do głosowania.
- 62 Skarżąca twierdzi, że jeśli chodzi o zbycie udziałów w spółce Prysmian dokonane przez nią na rzecz zarządu tej spółki, to uczestnikami tej transakcji byli albo członkowie zarządu spółki Prysmian, albo członkowie zarządu spółki PrysmianCS. Według niej wskazani członkowie zarządów mogli zatem wywierać wpływ na spółkę Prysmian i – jako osoby odpowiedzialne za kształtowanie polityki handlowej tej grupy – nie mogli zostać uznani jedynie za inwestorów biernych. Co więcej, skarżąca utrzymuje, że cel tej transakcji wpisywał się w ramy systemu motywacyjnego skierowanego do członków zarządu, służącego utrzymaniu wzrostu przedsiębiorstwa.
- 63 Należy jednak stwierdzić, że twierdzenia te nie stanowią argumentów, które byłyby w stanie podważyć ustalenia przedstawione przez Komisję w motywie 752 zaskarżonej decyzji. Z jednej strony należy bowiem zauważyć, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, ponieważ członkowie zarządu spółki Prysmian nie byli uprawnieni do wykonywania prawa głosu związanego z akcjami rzeczzonej spółki, nie byli oni akcjonariuszami, których interesy powinny być brane pod uwagę przez spółkę dominującą. W tych okolicznościach skarżąca nie wykazała, że stanowisko członka zarządu różni się w tym wypadku od stanowiska członka zarządu spółki zależnej, której wszystkie udziały znajdują się w posiadaniu spółki dominującej. Z drugiej strony należy zaznaczyć, że motywowanie wskazanych członków zarządu spółki Prysmian nie było uzależnione od możliwości wykonywania przez nich owych praw głosu, wobec czego nie miało żadnego związku z wyraźnymi klauzulami umowy o współinwestowanie i umowy powierniczej zakazującymi tym osobom wykonywania wszelkich formalnych praw akcjonariuszy.
- 64 Wynika stąd, że Komisja mogła zasadnie uznać, iż transakcje sprzedaży udziałów w spółce Prysmian dokonane przez skarżącą na rzecz spółki Apollo i członków zarządu tej spółki miały wyłącznie bierny charakter i że skutkowały one w istocie rezygnacją z wykonywania związanych z akcjami Prysmian praw głosu na rzecz skarżącej, która w dalszym ciągu posiadała zatem 100% praw głosu.

- 65 Po trzecie, co się tyczy zarzucanego Komisji przez skarżącą braku uzasadnienia, jako że instytucja ta „pomięła” w swej analizie transakcje sprzedaży udziałów w spółce Prysmian zawarte przez skarżącą na rzecz spółki Apollo jej zarządu, wystarczy wskazać, że wyjaśnienia przedstawione w motywach 751–754 zaskarżonej decyzji stanowią bez wątpienia szczegółowe i wystarczające uzasadnienie w rozumieniu utrwalonego orzecznictwa, które pozwala skarżącej zrozumieć sens oceny Komisji, a Sądowi – przeprowadzić kontrolę tej oceny (zob. w szczególności wyrok z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja, C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 147 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 66 Wobec powyższego możliwość wywierania przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów ze względu na uprawnienie do wykonywania wszystkich praw głosu związanych z akcjami Prysmian była w rozpatrywanych tu okolicznościach faktycznych porównywalna z możliwością, jaką skarżąca miałaby jako wyłączny i jedyny właściciel.
- 67 W tym stanie rzeczy po przeprowadzeniu pogłębionej kontroli, a także w świetle okoliczności, że skarżąca nie kwestionuje stwierdzenia Komisji, że spółka Prysmian wywierała decydujący wpływ na spółkę PrysmianCS, należy stwierdzić, że Komisja mogła uznać, nie popełniając przy tym błędu, iż domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu na zachowanie interwenientów na rynku można było zastosować do skarżącej w odniesieniu do okresu od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r.
- 68 Zastrzeżenie pierwsze podniesione w ramach części pierwszej zarzutu należy zatem oddalić.

2) W przedmiocie zastrzeżenia drugiego, dotyczącego obalenia domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu

- 69 Skarżąca utrzymuje, że nawet jeśli Komisja zastosowała domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w sposób właściwy i adekwatny, to w każdym razie skarżąca obaliła to domniemanie w postępowaniu administracyjnym. Twierdzi ona zasadniczo, że istnieją liczne dowody świadczące o tym, że interwenienci działali na rynku w sposób autonomiczny, bez żadnych instrukcji z jej strony.
- 70 Po pierwsze, skarżąca podnosi, że w zaskarżonej decyzji nie wykazano, że osoby zarządzające oddziałem inwestycji bezpośrednich jej jednostki „Merchant Banking” (zwanej dalej „PIA”), które kontrolowały fundusz GSCP V, wywierały wpływ na politykę handlową interwenientów. Skarżąca twierdzi, że protokoły z posiedzeń zarządu spółki Prysmian dowodzą, że to jej zarząd kierował tą polityką.
- 71 W tym względzie należy zauważyć, tak jak uczyniła to Komisja, że w celu poparcia swego twierdzenia skarżąca nie powołała się precyzyjnie w ramach swego zastrzeżenia na żadną konkretną wiadomość elektroniczną ani na żaden konkretny protokół. Tymczasem, jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 45 powyżej, aby obalić domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, to skarżąca powinna przedstawić dowody świadczące o tym, iż w rzeczywistości – wbrew przyjętemu przez Komisję domniemaniu – interwenienci kształtowali swą strategię handlową w sposób niezależny. Dlatego pierwszy argument skarżącej należy oddalić.
- 72 Po drugie, skarżąca powołuje się na oświadczenia publiczne złożone przez członków zarządu spółki Prysmian, w tym jedno złożone podczas spotkania z dnia 15 grudnia 2005 r., w którym stwierdzono, że spółka Prysmian „nie podlegała kierownictwu ani koordynacji ze strony innego przedsiębiorstwa”. Dodaje ona, że gdyby interwenienci rzeczywiście podlegali jej kontroli, to zgodnie z włoskim prawem musiałyby ogłosić to publicznie.

- 73 Należy jednak stwierdzić z jednej strony, że publiczne oświadczenia, jakie członkowie zarządu spółki Prysmian mogli złożyć na posiedzeniach zarządu, nie pozwalają same w sobie na wykazanie prawdziwości ich treści. W tym względzie należy podkreślić, że skarżąca nie przedstawiła żadnego dowodu, który potwierdzałby prawdziwość tych publicznych oświadczeń.
- 74 Z drugiej strony okoliczność, że oświadczenia takie zostały złożone zgodnie z prawem włoskim, jak twierdzi skarżąca, nie pozwala wykazać, że skarżąca nie była w rzeczywistości spółką dominującą kontrolującą grupę Prysmian. Jak wskazała Komisja, wywieranie decydującego wpływu powinno być oceniane na podstawie konkretnych dowodów, co oznacza, że kwestia, czy dana spółka zależna jest w stanie decydować w sposób niezależny o swym zachowaniu na rynku, czy też przeciwnie, podlega decydującemu wpływowi ze strony swej spółki dominującej, nie może być oceniana jedynie w świetle przepisów właściwego prawa krajowego.
- 75 Po trzecie, skarżąca powołuje się na odpowiedź, jakiej interwenienci udzielili na żądanie przedstawienia informacji wystosowane przez Komisję w dniu 20 października 2009 r., a w szczególności na okoliczność, że dokument ten nie zawiera żadnego odniesienia do niej. Jednakże i w tym wypadku sam brak odniesień do skarżącej w tym dokumencie nie stanowi dowodu na to, że nie wywierała ona żadnego wpływu na interwenientów, w szczególności w okresie poprzedzającym datę POP.
- 76 Po czwarte, skarżąca utrzymuje, że nie udzielała żadnych instrukcji ani nie sprawowała żadnej bezpośredniej kontroli nad kwestiami o charakterze handlowym dotyczącymi grupy Prysmian. W tym względzie przytacza ona „skrótowo” szereg argumentów, które rozwinęła obszerniej i „szczegółowo” w ramach części drugiej zarzutu pierwszego. Jednakże w niniejszej sprawie tego rodzaju odesłanie nie umożliwia Sądowi precyzyjnego ustalenia zakresu rzeczonych argumentów. O ile bowiem nie można wykluczyć, że istotne okoliczności faktyczne i prawne, na których opiera się skarżąca, zostały opisane w skardze, to jednak do skarżącej należy przedstawienie ich w sposób spójny i zrozumiały. Sąd w szczególności nie ma obowiązku rozważenia, czy wśród wszystkich okoliczności przywołanych na poparcie części drugiej zarzutu pierwszego są takie, które można wykorzystać również dla poparcia rozpatrywanego zastrzeżenia (wyrok z dnia 27 września 2006 r., Roquette Frères/Komisja, T-322/01, EU:T:2006:267, pkt 209). Wobec tego argumentację tą należy odrzucić je jako niedopuszczalną, bez uszczerbku dla jej analizy, jaka zostanie przeprowadzona w ramach części drugiej zarzutu pierwszego.
- 77 Wobec powyższego – wbrew temu, co twierdzi skarżąca – nie zdołała ona obalić zastosowanego przez Komisję domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu za pomocą wystarczających dowodów, które pozwalałyby wykazać, że interwenienci zachowywali się na rynku w sposób niezależny.
- 78 Należy zatem oddalić zastrzeżenie drugie podniesione w ramach części pierwszej rozpatrywanego zarzutu, a w konsekwencji całą tę część zarzutu.

b) W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej ustaleń Komisji odnoszących się do okresu od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r.

- 79 Skarżąca utrzymuje, że dowody, na których Komisja oparła się w zaskarżonej decyzji w celu obciążenia jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne za cały okres naruszenia, nie świadczą o tym, że była ona w stanie wywierać rzeczywisty wpływ na interwenientów lub że rzeczywiście go wywierała. Twierdzi ona w istocie, że Komisja nie wykazała w wymagany prawem sposób, że interwenienci tworzyli wraz z nią jednostkę gospodarczą w rozumieniu orzecznictwa.
- 80 Komisja oraz interwenienci kwestionują te argumenty.

- 81 Jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 42 powyżej, zachowanie spółki zależnej można przypisać spółce dominującej między innymi, w przypadku gdy mimo posiadania odrębnej podmiotowości prawnej owa spółka zależna nie określa w sposób autonomiczny swojego zachowania na rynku, lecz stosuje zasadniczo instrukcje przekazywane jej przez spółkę dominującą, w szczególności ze względu na powiązania gospodarcze, organizacyjne i prawne łączące oba te podmioty prawa.
- 82 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w celu ustalenia, czy spółka zależna określa swe zachowanie na rynku w sposób autonomiczny, należy uwzględnić wszystkie istotne okoliczności dotyczące związków gospodarczych, organizacyjnych i prawnych wiążących tę spółkę zależną ze spółką dominującą, które mogą różnić się w poszczególnych przypadkach, a których przez to nie można wymienić w sposób wyczerpujący (zob. wyroki: z dnia 14 września 2016 r., Ori Martin i SLM/Komisja, C-490/15 P i C-505/15 P, niepublikowany, EU:C:2016:678, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 9 września 2015 r., Philips/Komisja, T-92/13, niepublikowany, EU:T:2015:605, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 83 Jeżeli spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią część jednego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 101 TFUE, to tym, co uprawnia Komisję do skierowania decyzji nakładającej grzywny do spółki dominującej, nie jest koniecznie stosunek podlegania do naruszenia między spółką dominującą a spółką zależną ani tym bardziej uwikłanie tej pierwszej w to naruszenie, lecz fakt, że spółki te stanowią jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE (zob. wyrok z dnia 14 września 2016 r., Ori Martin i SLM/Komisja, C-490/15 P i C-505/15 P, niepublikowany, EU:C:2016:678, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 84 Należy też zaznaczyć, że aby móc przypisać spółce dominującej zachowanie spółki zależnej, Komisja nie może ograniczyć się do stwierdzenia, iż spółka dominująca jest w stanie wywierać decydujący wpływ na zachowanie swej spółki zależnej, lecz musi także zbadać, czy taki wpływ był w rzeczywistości wywierany (zob. wyroki: z dnia 26 września 2013 r., EI du Pont de Nemours/Komisja, C-172/12 P, niepublikowany, EU:C:2013:601, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 26 września 2013 r., The Dow Chemical Company/Komisja, C-179/12 P, niepublikowany, EU:C:2013:605, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 9 września 2015 r., Toshiba/Komisja, T-104/13, EU:T:2015:610, pkt 95 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 85 Zważywszy, że na mocy art. 263 TFUE Sąd musi ograniczać się do kontroli zgodności z prawem zaskarżonej decyzji na podstawie uzasadnienia zawartego w tym akcie, faktyczne wykonywanie uprawnień kierowniczych spółki dominującej w stosunku do spółki zależnej należy ocenić wyłącznie w świetle dowodów zebranych przez Komisję w decyzji, która przypisuje odpowiedzialność za naruszenie spółce dominującej. Dlatego też jedyne pytanie mające znaczenie dotyczy tego, czy w świetle tych dowodów istnienie naruszenia zostało dowiedzione (zob. wyrok z dnia 9 września 2015 r., Toshiba/Komisja, T-104/13, EU:T:2015:610, pkt 98 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 86 W zaskarżonej decyzji Komisja sformułowała swój wniosek, że skarżąca wywierała decydujący wpływ na interwenientów, w oparciu o – jak twierdzi – czynniki obiektywne, mając na względzie związki gospodarcze, organizacyjne i prawne istniejące między skarżącą a grupą Prysmian. Do tych czynników obiektywnych, opisanych w motywach 758–781 decyzji, należą, po pierwsze, uprawnienie do mianowania członków różnych zarządów spółki Prysmian, po drugie, uprawnienie do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i proponowania odwoływania członków zarządów lub całych zarządów, po trzecie, rzeczywiste reprezentowanie skarżącej w ramach zarządu spółki Prysmian, po czwarte, uprawnienia z zakresu zarządzania po stronie przedstawicieli skarżącej w zarządzie, po piąte, znaczenie roli, jaką pełniła skarżąca w komitetach utworzonych przez spółkę Prysmian, po szóste, odbiór regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych, po siódme, środki zmierzające do kontynuacji kontroli decyzyjnej po dacie POP, i po ósme, dowód zachowania typowego dla właściciela przemysłowego.

87 Należy zaznaczyć, że według Komisji sześć pierwszych czynników obiektywnych, o których wspomniano w pkt 86 powyżej, świadczy o wywieraniu przez skarżącą decydującego wpływu zarówno w okresie poprzedzającym datę POP, jak i w okresie następującym po tej dacie. Natomiast dwa ostatnie czynniki dotyczą wyłącznie tego drugiego okresu. W tym kontekście, chociaż w odniesieniu do okresu poprzedzającego tę datę Sąd stwierdził już, że Komisja słusznie zastosowała domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu i że skarżąca nie zdołała obalić tego domniemania, to zbadanie wszystkich czynników wskazanych przez Komisję w zaskarżonej decyzji pozostaje konieczne, gdyż odnoszą się one również do okresu następującego po wspomnianej dacie.

88 Należy zatem zbadać zasadność każdego ze wskazanych przez Komisję czynników w świetle argumentów sformułowanych przez skarżącą, a w szczególności ustalić, zgodnie z orzecnictwem przytoczonym w pkt 81–85 powyżej, czy owe czynniki pozwalają łącznie wykazać zarówno zdolność skarżącej do wywierania decydującego wpływu na zachowanie interwenientów na rynku, jak i rzeczywiste wywieranie takiego wpływu.

1) W przedmiocie uprawnienia do mianowania poszczególnych zarządów grupy Prysmian, a także uprawnienia do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i proponowania odwoływania członków zarządów bądź całych zarządów

89 W motywach 758–760 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśnia, że skarżąca była uprawniona do mianowania członków zarządu spółki Prysmian i że korzystała ona z tego uprawnienia przez cały czas trwania naruszenia. Instytucja ta dodaje, że skarżąca była także uprawniona do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i do proponowania, podczas tych zgromadzeń, odwoływania członków zarządu bądź całego zarządu.

90 Skarżąca nie kwestionuje przedstawionych w zaskarżonej decyzji twierdzeń dotyczących istnienia po jej stronie uprawnienia do mianowania członków zarządu spółki Prysmian, jak też zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i odwoływania członków zarządu lub całych zarządów. Nie kwestionuje też – co potwierdziła na rozprawie – twierdzeń Komisji dotyczących konkretnego składu różnych zarządów spółki Prysmian w trakcie czasu trwania naruszenia. Podnosi ona natomiast, że uprawnienia te nie dawały jej zdolności sprawowania rzeczywistej kontroli nad zarządem ani wywierania w ten sposób decydującego wpływu na politykę handlową spółki Prysmian. W ocenie skarżącej Komisja nie zdołała udowodnić, że skarżąca sprawowała tego rodzaju rzeczywistą kontrolę.

91 W pierwszym rzędzie, co się tyczy zdolności skarżącej do wywierania decydującego wpływu na interwenientów, należy stwierdzić, że uprawnienie do ustalania składu zarządu spółki stanowi czynnik obiektywny, który sam w sobie przesądza o możliwości kontrolowania decyzji, jakie mogą być podejmowane przez ów zarząd, a tym samym przez daną spółkę. Zarząd jest bowiem z definicji organem umocowanym do administrowania spółką i reprezentowania jej, a jego funkcje obejmują w szczególności określanie i kontrolowanie polityki handlowej danej spółki, jak też powoływanie jej kadry kierowniczej. Jeśli chodzi w szczególności o spółkę Prysmian, to stwierdzenie przez Komisję, że skarżąca była uprawniona do mianowania wszystkich członków, którzy powinni zasiadać w poszczególnych zarządach rzeczony spółki, choćby w sposób pośredni, poprzez fundusz GSCP V, pozwala uznać, że skarżąca była zdolna do kontrolowania owych zarządów, jak też decyzji, które powinny one podejmować w ramach pełnienia swych zadań.

92 W drugim rzędzie, co się tyczy kwestii, czy skarżąca rzeczywiście sprawowała taką kontrolę, należy stwierdzić, zgodnie z motywem 759 zaskarżonej decyzji, jak też z ustaleniami poczynionymi w ramach analizy części pierwszej rozpatrywanego zarzutu, że skarżąca kontrolowała w pełni prawa głosu związane z akcjami spółki Prysmian w okresie poprzedzającym datę POP i że do listopada 2007 r. dysponowała także bezwzględną większością głosów na zgromadzeniu akcjonariuszy. Skarżąca mianowała zatem, co potwierdziła na rozprawie, wszystkich członków zarządów najpierw spółek GSCP

Athena Srl i GSCP Athena Energia Srl, w dniach 9 i 11 maja 2005, które zostały zasadniczo przekształcone odpowiednio w spółki Prysmian i Prysmian CS, a następnie członków zarządu spółki Prysmian, w dniach 15 grudnia 2005 r. i 28 lutego 2007 r.

- 93 Ponadto należy zaznaczyć, jak uczyniła to Komisja w motywie 759 zaskarżonej decyzji, że zarząd powołany w dniu 28 lutego 2007 r., to jest przed datą POP, został powołany na okres do 31 grudnia 2009 r., a jego skład nie uległ zmianie po dacie POP, aż do dnia zakończenia naruszenia. Chociaż w trakcie tego okresu skarżąca nie kontrolowała już w pełni praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian, to utrzymanie niezmienionego składu wskazanego zarządu świadczy o tym, że skarżąca w dalszym ciągu sprawowała nad nim kontrolę.
- 94 Zasadność powyższych ocen potwierdza ponadto niezakwestionowane przez skarżącą twierdzenie Komisji, według którego skarżąca była także uprawniona do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i do proponowania odwoływania członków zarządu, a nawet całego zarządu. Uprawnienie to świadczy o zdolności skarżącej do sprawowania kontroli nad kolejnymi zarządami Prysmian i nad decyzjami, jakie zarządy te mogły podejmować. Wprawdzie – jak twierdzi skarżąca – jedyny stwierdzony przez Komisję wypadek, w którym skarżąca odwołała członków zarządu spółki Prysmian, miał miejsce, zgodnie z motywem 760 zaskarżonej decyzji, w dniu 9 kwietnia 2009 r., a więc po zakończeniu okresu naruszenia, jednakże, jak wskazała Komisja, nic nie stoi na przeszkodzie, aby okoliczności faktyczne zaistniałe po dacie formalnego ustania naruszenia zostały wzięte pod uwagę jako poszlaki, ze względu na ich doniosłość, przy ocenie okoliczności faktycznych, które miały miejsce w trakcie okresu naruszenia. Co więcej, należy podkreślić, że skarżąca dysponowała tymi samymi uprawnieniami podczas całego okresu naruszenia.
- 95 Wynika stąd, że Komisja postąpiła słusznie, przyjmując, że uprawnienia skarżącej do mianowania członków zarządu spółki Prysmian oraz uprawnienia do proponowania ich odwołania stanowią obiektywne czynniki pozwalające wykazać, że skarżąca była zdolna do kontrolowania tego zarządu i rzeczywiście go kontrolowała.
- 96 Skarżąca kwestionuje jednak twierdzenie, że jej uprawnienia do mianowania członków zarządu spółki Prysmian i proponowania ich odwołania stanowią obiektywne czynniki pozwalające wykazać, iż rzeczywiście kontrolowała ona rzeczony zarząd. Po pierwsze, skarżąca twierdzi, że Komisja powinna była dodatkowo wykazać, w jaki konkretnie sposób skarżąca sprawowała taką kontrolę nad członkami zarządu spółki Prysmian. Powołuje się ona w tym względzie na wyrok z dnia 6 marca 2012 r., FLS Plast/Komisja (T-64/06, niepublikowany, EU:T:2012:102).
- 97 W tym względzie należy przypomnieć, że wyrok z dnia 6 marca 2012 r., FLS Plast/Komisja (T-64/06, niepublikowany, EU:T:2012:102), w którym Sąd stwierdził nieważność części spornej decyzji, dotyczył spółki dominującej, która była w posiadaniu 60% kapitału spółki zależnej, przy czym pozostałe 40% należało do spółki trzeciej. Sąd stwierdził, po pierwsze, że nie można było domniemywać sprawowania kontroli przez spółkę dominującą, ponieważ pakiet 40% akcji mógł umożliwić także spółce trzeciej wywieranie wpływu na zachowanie spółki zależnej. Tak więc Komisja była jeszcze zobowiązana do wykazania, że to skarżąca w owej sprawie wywierała decydujący wpływ w sposób jednostronny. Po drugie, Sąd uznał, że Komisja nie wyjaśniła, jaki był zakres uprawnień przedstawicieli spółki dominującej w zarządzie spółki zależnej, wobec czego nie zostało wykazane, że przedstawiciele ci byli w stanie sprawować rzeczywistą kontrolę nad całym zarządem w trakcie części okresu naruszenia (wyrok z dnia 6 marca 2012 r., FLS Plast/Komisja, T-64/06, niepublikowany, EU:T:2012:102, pkt 39, 43).
- 98 Okoliczności faktyczne sprawy, w której zapadł wyrok z dnia 6 marca 2012 r., FLS Plast/Komisja (T-64/06, niepublikowany, EU:T:2012:102), różnią się zatem od okoliczności niniejszej sprawy, w których skarżąca mogła wykonywać wszystkie prawa głosu związane z akcjami spółki Prysmian w trakcie okresu poprzedzającego datę POP i nawet po tej dacie – co skarżąca potwierdziła na rozprawie – nie było żadnego innego akcjonariusza, który posiadałby znaczący pakiet akcji

umożliwiający także jemu wywieranie wpływu na zachowanie spółki zależnej. Wobec tego skarżąca nie może zasadnie powoływać się na wskazany wyrok, aby podnosić, że Komisja powinna była dodatkowo wykazać, w jaki konkretnie sposób skarżąca sprawowała kontrolę nad członkami zarządów spółki Prysmian.

- 99 Po drugie, skarżąca utrzymuje, że członkowie pierwszego zarządu spółki Prysmian, od dnia 15 grudnia 2005 r. byli w rzeczywistości mianowani przez pana B., który był ówczesnie dyrektorem generalnym Pirelli Cavi e Sistemi Energia i który został później dyrektorem generalnym spółki Prysmian.
- 100 Jednakże, jak wskazują zarówno Komisja, jak i interwenienci, należy stwierdzić, że argument ten nie jest poparty żadnym dowodem przedstawionym przez skarżącą, w szczególności przez przywołaną korespondencję elektroniczną z dnia 20 lutego 2007 r., wobec czego powinien zostać oddalony. Poza tym nawet jeśli pan B. rzeczywiście proponował kandydatów do zarządu spółki Prysmian, to skarżąca nie może podnosić, że to pan B., a nie ona sama, wybierał i mianował członków zarządu tej spółki, mimo że skarżąca utrzymuje, że okoliczność, iż pan B. był dyrektorem generalnym spółki Pirelli Cavi e Sistemi Energia przed jej przejęciem przez fundusz GSCP V świadczy o tym, że spółka Prysmian zachowywała się na rynku w sposób autonomiczny, zgodnie z instrukcjami swego zarządu, to jednak należy zaznaczyć, iż – jak wynika z motywu 781 zaskarżonej decyzji, pan B. był jedynym członkiem zarządu spółki Prysmian, który był zatrudniony przez Pirelli Cavi e Sistemi Energia przed jej przejęciem przez fundusz GSCP V. Tymczasem zgodnie z orzecznictwem okoliczność, że przy przejęciu danej spółki spółka przejmująca wymienia część członków zarządu stanowi poszlakę świadczącą o rzeczywistym wywieraniu przez tę ostatnią spółkę decydującego wpływu na zachowanie spółki przejmowanej (zob. podobnie wyrok z dnia 16 września 2013 r., CEPSA/Komisja, T-497/07, niepublikowany, EU:T:2013:438, pkt 176).
- 101 Po trzecie, skarżąca podkreśla, że zarząd spółki Prysmian zbierał się jedynie raz na kwartał, co potwierdza jej zdaniem tezę, że to kadra kierownicza tej spółki, a nie jej zarząd, kontrolowała zarządzanie nią. Jednakże tego rodzaju twierdzenie, odnoszące się do regularności czy częstotliwości posiedzeń zarządu nie pozwala na podanie w wątpliwość faktu, że to zarząd jest organem, który decyduje o składzie i funkcjach kadry kierowniczej przy pełnieniu przez swej funkcji. Poza tym skarżąca nie przedstawiła żadnego konkretnego dowodu, który pozwalałby wykazać, że kadra kierownicza, a w szczególności pan B. jako dyrektor generalny, była całkowicie niezależna od zarządu tej spółki w zakresie prowadzenia jej bieżących spraw, jak twierdzi skarżąca. Twierdzenie skarżące należy zatem oddalić jako bezzasadne.
- 102 Wobec powyższego należy stwierdzić, że uprawnienie do mianowania członków zarządu, jak też uprawnienie do zwoływania walnych zgromadzeń akcjonariuszy i przedstawiania propozycji odwoływania członków zarządu, stanowią obiektywne czynniki świadczące o tym, że skarżąca była w stanie wywierać i rzeczywiście wywierała decydujący wpływ na interwenientów.

2) W przedmiocie rzeczywistej reprezentacji skarżącej w zarządzie spółki Prysmian

- 103 W motywach 761 i 762 zaskarżonej decyzji Komisja wskazuje, że skarżąca czuwała nad tym, aby była bezpośrednio reprezentowana w każdym z zarządów spółki Prysmian, poprzez mianowanie członków zarządu, z którymi łączyły ją [poufne]. Instytucja ta twierdzi, że tacy członkowie zarządu stanowili zawsze co najmniej 50% składu poszczególnych zarządów spółki Prysmian. Dodaje ona, że w określonych wypadkach członkowie zarządu związani ze skarżącą mieli głos rozstrzygający, co pozwalało skarżącej utrzymać rzeczywistą kontrolę nad decyzjami zarządu.
- 104 Skarżąca kwestionuje to twierdzenie, podnosząc przede wszystkim, że członkowie zarządu, których Komisja zidentyfikowała jako jej pracowników, byli w rzeczywistości członkami zarządu PIA i że byli oni zatrudnieni przez spółkę „powiązaną” ze skarżącą, a mianowicie GS Service Ltd. Następnie podnosi ona, że inni członkowie zarządu byli członkami niezależnymi, przy czym Komisja nie

wykazała, że uchybili oni swym zobowiązaniom do zachowania niezależności lub też obowiązkom powierniczym. Skarżąca twierdzi wreszcie, że wbrew temu, co stwierdziła Komisja w zaskarżonej decyzji, nigdy nie była reprezentowana przez co najmniej 50% członków zarządu spółki Prysmian.

- 105 Sformułowane w tym względzie przez skarżącą argumenty nie mogą jednak zostać uwzględnione. Z jednej bowiem strony należy stwierdzić, że członkowie zarządu, których skarżąca określa mianem „członków zarządu PIA”, zatrudnieni przez GS Services, byli także zatrudnieni przez skarżącą, ponieważ, jak wyjaśniła Komisja, [poufne].
- 106 Z drugiej strony, co się tyczy stwierdzenia Komisji, że przez cały okres naruszenia skarżąca zachowywała powiązania z co najmniej 50% członków kolejnych zarządów spółki Prysmian, to prawdą jest, jak twierdzi skarżąca, że najwyższy poziom reprezentacji członków zarządu PIA w tych zarządach wynosił 43% przed datą POP i około 33% po tej dacie. Niemniej jednak w motywach 761 i 762 zaskarżonej decyzji, a także w odpowiednich przypisach Komisja przedstawiła dowody, których skarżąca nie zdołała podważyć i które świadczą tym, że utrzymywała ona również powiązania z innymi członkami zarządów spółki Prysmian, a w szczególności poprzez [poufne].
- 107 W tym względzie należy przypomnieć, że Trybunał orzekł, iż wniosek, że spółka dominująca i jej spółka tworzą jednostkę gospodarczą, może nie tylko być oparty na istnieniu formalnych stosunków między tymi dwoma podmiotami, ale może także zostać wyciągnięty w sposób nieformalny, mianowicie na podstawie istnienia personalnych powiązań pomiędzy podmiotami prawnymi tworzącymi taką jednostkę gospodarczą (zob. podobnie wyrok z dnia 11 lipca 2013 r., Komisja/Stichting Administratiekantoort Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, pkt 68).
- 108 Tak więc uwzględniając zarówno członków zarządu PIA, jak i członków, z którymi skarżącą łączyły więzi innego rodzaju, w tym w szczególności poprzez [poufne], zasadny jest wniosek Komisji, że skarżąca czuwała nad tym, aby być reprezentowaną przez co najmniej 50% członków zarządu przez cały wskazany okres. Co więcej, mimo że skarżąca podnosi, że członkowie zarządu, z którymi utrzymywała ona więzi innego rodzaju, działali jako niezależni członkowie zarządu, należy stwierdzić, że, jak wynika z załączonej do skargi odpowiedzi skarżącej na wystosowane przez Komisję w dniu 13 marca 2013 r. żądanie udzielenia informacji, taki status jest oparty wyłącznie na ocenie dokonanej przez sam zarząd spółki Prysmian. Tymczasem sam fakt, że zarząd ten oceniał niektórych z jego członków jako niezależnych, a nawet podał taką ocenę do wiadomości w swych sprawozdaniach z zarządzania przedsiębiorstwem, jak twierdzi skarżąca, nie pozwala sam w sobie na podważenie stwierdzenia Komisji, że ci sami członkowie zarządu nie zaprzestali rzeczywiście utrzymywania powiązań ze skarżącą.
- 109 Wynika stąd, że Komisja postąpiła słusznie, przyjmując za czynnik obiektywny okoliczność, że skarżąca była rzeczywiście reprezentowana w zarządzie Prysmian, w celu wykazania, że była ona w stanie wywierać i rzeczywiście wywierała decydujący wpływ na interwenientów.

3) W przedmiocie uprawnień w zakresie zarządzania przedstawicieli skarżącej w zarządzie

- 110 W motywie 763 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśnia, że skarżąca czuwała także nad tym, aby jej przedstawiciele w zarządzie mieli możliwie najszersze uprawnienia w zakresie zarządzania. Wskazuje ona w szczególności, po pierwsze, że w dniach 15 grudnia 2005 r. i 16 maja 2007 r. czterech członków zarządu PIA zostało mianowanych „dyrektorami zarządzającymi” spółki Prysmian, co wiązało się z powierzeniem im uprawnień do podejmowania czynności w zakresie zwykłego zarządu tej ostatniej spółki, w tym podpisywania dokumentów związanych z bieżącym zarządzaniem tymi spółkami. Po drugie, instytucja ta wskazuje, że chociaż w dniu 16 stycznia 2007 r., w związku z przygotowaniem pierwszej oferty publicznej, uprawnień dyrektorów zarządzających zostały cofnięte, to dwóch członków zarządu PIA weszło następnie w skład „komitetu strategicznego”, złożonego w sumie z trzech członków. Przyznaje ona, że wskazany komitet nie dysponował prawem głosu ani prawem

weta, ale podkreśla, że pełnił on kluczową rolę, wspierając zarząd w odniesieniu do strategicznych i handlowych kwestii dotyczących spółki Prysmian. Komisja zwraca wreszcie uwagę, że komitet ten został rozwiązany w maju 2010 r., tuż po zbyciu przez skarżącą wszystkich udziałów w spółce Prysmian.

- 111 Skarżąca kwestionuje te argumenty Komisji. Podnosi ona z jednej strony, że bezstronna analiza przedstawionych na ich poparcie dowodów świadczy o tym, że dyrektorzy zarządzający PIA nie pełnili żadnej roli w kształtowaniu polityki handlowej spółki Prysmian przed datą POP. Z drugiej strony twierdzi ona, że komitet strategiczny nie pełnił żadnej kluczowej roli związanej z kształtowaniem polityki handlowej spółki Prysmian i że był to jedynie organ konsultacyjny. Według skarżącej żaden dowód nie świadczy zresztą o tym, że członkowie zarządu PIA wywierali – ze względu na swą przynależność do tego komitetu – decydujący wpływ na politykę handlową spółki Prysmian.
- 112 Co się tyczy pierwszego argumentu skarżącej odnoszącego się do okresu, który zasadniczo poprzedzał datę POP, należy przede wszystkim stwierdzić, że dowody powołane przez Komisję w zaskarżonej decyzji, a mianowicie w przypisach nr 1142–1145, jasno i jednoznacznie świadczą o tym, że trzech spośród łącznej liczby czterech członków zarządu PIA zostało powołanych na stanowiska dyrektorów zarządzających spółki Prysmian.
- 113 Ponadto z załączników do skargi wynika, że na mocy uprawnień powierzonych rzeczonym dyrektorom zarządzającym, członkowie zarządu PIA uczestniczyli w bieżącym zarządzaniu spółką Prysmian. W szczególności wypowiadali się oni w przedmiocie wniosku o pozwolenie na otwarcie oddziału w Katarze, powoływania członków zarządów spółek zależnych spółki Prysmian i kwestii związanych z zatrudnieniem w tej ostatniej spółce.
- 114 W tych okolicznościach należy oddalić twierdzenie skarżącej, że członkowie zarządu PIA nie pełnili żadnej roli w sprawach handlowych spółki Prysmian przed datą POP. Poza tym chociaż skarżąca twierdzi, że w większości przypadków wskazane decyzje zostały już podjęte przez zarząd spółki Prysmian, to wystarczy przypomnieć, iż zgodnie z orzecznictwem okoliczność, że spółka dominująca lub jej przedstawiciele powinni zatwierdzać takie propozycje, wobec czego mają oni prawo do wstrzymania ich realizacji lub odstąpienia od ich treści, świadczy właśnie o wywieraniu decydującego wpływu (zob. podobnie wyrok z dnia 13 grudnia 2013 r., HSE/Komisja, T-399/09, niepublikowany, EU:T:2013:647, pkt 84).
- 115 Co się tyczy drugiego argumentu skarżącej, odnoszącego się do okresu następującego po dacie POP, a w szczególności do komitetu strategicznego, należy przede wszystkim stwierdzić, że skarżąca nie kwestionuje ustaleń, że komitet ten był rzeczywiście złożony z trzech członków, w tym dwóch członków zarządu PIA. Jeśli chodzi o funkcje tego komitetu, to z załączników do skargi wynika, że był on formalnie odpowiedzialny za analizę budżetów i inwestycji spółki Prysmian, a także zapewnienie finansowania tej spółki i wspieranie jej zarządu w pełnieniu przezeń jego zadań. Mówiąc ściślej, porządek obrad posiedzenia z dnia 16 lipca 2008 r. świadczy o tym, że komitet ten badał kwestie z zakresu strategii handlowej, w tym inwestycje w Brazylii, Chinach, Tunezji, we Włoszech i w Rosji.
- 116 Wobec tego, chociaż komitet strategiczny nie miał uprawnień decyzyjnych – co Komisja sama przyznała w zaskarżonej decyzji – nie może to oznaczać, iż nie pełnił on, jak twierdzi skarżąca, żadnej roli w procesie podejmowania decyzji strategicznych dotyczących spółki Prysmian.
- 117 Następnie skarżąca utrzymuje jednak, że w ramach komitetu strategicznego członkowie zarządu PIA udzielali jedynie porad ograniczających się do krótkich wiadomości elektronicznych mających związek z ich doświadczeniem zawodowym w dziedzinie inwestowania, zawsze z inicjatywy i na wniosek dyrekcji. Jednakże, jak twierdzi Komisja, wskazane wiadomości elektroniczne stanowią dowód na to, że z członkami zarządu PIA systematycznie kontaktowano się w sprawach decyzji strategicznych, w tym potencjalnych inwestycji, i że brali oni czynny udział w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki handlowej spółki Prysmian.

118 Wreszcie podczas gdy skarżąca twierdzi, że to pan B., jako dyrektor generalny spółki Prysmian, ustalał, wraz z zarządem tej spółki, skład komitetu strategicznego, wystarczy wskazać, iż twierdzenie to nie jest poparte treścią przywołanej przez nią wiadomości elektronicznej z dnia 20 lutego 2007 r.

119 Wynika stąd, że Komisja mogła zasadnie uznać, że po pierwsze, uprawnienia zarządcze członków zarządu PIA w ramach zarządu spółki Prysmian w okresie do daty POP, a po drugie, rola, jaką pełnili oni w ramach komitetu strategicznego poczynawszy od tej daty, stanowią dodatkowe obiektywne czynniki pozwalające wykazać, że skarżąca była zdolna do wywierania decydującego wpływu na zachowanie interwenientów na rynku i że rzeczywiście wywierała taki wpływ przez cały okres naruszenia.

4) W przedmiocie znaczenia roli pełnionej przez skarżącą w ramach komitetów utworzonych przez spółkę Prysmian

120 W motywie 764 zaskarżonej decyzji Komisja wskazuje, że członkowie zarządu PIA pełnili także ważną rolę w ramach innych komitetów spółki Prysmian, utworzonych w dniu 15 grudnia 2005 r., a mianowicie komitetu ds. wynagrodzeń oraz komitetu ds. kontroli wewnętrznej. Instytucja ta twierdzi, że pierwszy z nich zajmował się w szczególności kwestiami wynagrodzeń i do dnia 28 lutego 2007 r. dwóch z łącznej liczby trzech jego członków stanowili członkowie zarządu PIA; drugi z nich zajmował się kwestiami zgodności z obowiązującymi przepisami prawa między innymi dokumentów księgowych, a jednym z dwóch jego członków był członek zarządu PIA.

121 Skarżąca przyznaje, że członkowie zarządu PIA uczestniczyli w tych komitetach, ale utrzymuje, że okoliczność ta nie dowodzi wywierania przez nią decydującego wpływu na spółkę Prysmian. Podkreśla ona ponadto, że od dnia 28 lutego 2007 r. jeden członek zarządu PIA uczestniczył we wskazanych komitetach, w szczególności w Komitecie ds. wynagrodzeń.

122 Jeśli chodzi o komitet ds. wynagrodzeń, należy stwierdzić, iż wbrew temu, co twierdzi skarżąca, skoro komitet ten może ustalać wynagrodzenia kadry menadżerskiej spółki dominującej, to przewaga w jego składzie członków zarządu PIA, która istniała w okresie poprzedzającym datę POP, rzeczywiście pozwala wykazać, że spółka dominująca wywiera decydujący wpływ na są spółkę zależną. Jednakże Komisja nie może wykorzystywać tego czynnika jako poszlaki świadczącej o wywieraniu decydującego wpływu w okresie po wskazanej dacie, gdyż w na trzech członków tego komitetu tylko jednym był wówczas członek zarządu PIA.

123 Co się tyczy komitetu ds. kontroli wewnętrznej, argumentacja Komisji również nie jest zasadna. Skoro bowiem komitet ten pełnił w tym wypadku jedynie funkcje takie jak kontrola i weryfikacja dokumentów księgowych oraz pomoc w sporządzaniu bilansów, nie można uznać, że umożliwiał on skarżącej kontrolowanie polityki handlowej jej spółki zależnej. Co więcej, należy zaznaczyć, że – jak wynika z motywu 764 zaskarżonej decyzji – żaden z członków zarządu PIA nie zasiadał w tym Komitecie od dnia 28 lutego 2007 r., wobec czego okoliczność ta nie może w żadnym wypadku świadczyć o wywieraniu decydującego wpływu w okresie następującym po dacie POP.

124 Wynika stąd, że Komisja nie mogła wziąć pod uwagę uczestnictwa członków zarządu PIA w komitetach ds. wynagrodzeń i ds. kontroli wewnętrznej jako obiektywnych czynników mogących świadczyć o zdolności do rzeczywistego wywierania przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów w trakcie całego okresu naruszenia.

5) W przedmiocie otrzymywania regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych

125 W motywie 765 zaskarżonej decyzji Komisja wspomina o otrzymywaniu przez członków zarządu PIA regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych przez cały okres naruszenia.

- 126 Według skarżącej sprawozdania te nie mają znaczenia dla oceny kwestii wywierania przez nią decydującego wpływu na interwenientów, ponieważ nie były one sporządzane dla niej, ale służyły informowaniu szerokiego kręgu odbiorców o wynikach przedsiębiorstwa. Ponadto skarżąca utrzymuje, że sprawozdania miały na celu jedynie umożliwienie dyrektorom zarządzającym PIA zapoznania się z wynikiem inwestycji w spółce Prysmian i nie wymagały żadnego udziału tej spółki.
- 127 Należy przypomnieć, jak uczyniła to Komisja, że w orzecznictwie Sądu stwierdzono już, iż za pomocą sprawozdań rada nadzorcza spółki zależnej, w której większość członków to przedstawiciele spółki dominującej, może być regularnie informowana o przebiegu działalności handlowej tej spółki zależnej (zob. podobnie wyrok z dnia 13 grudnia 2013 r., HSE/Komisja, T-399/09, niepublikowany, EU:T:2013:647, pkt 93). Dlatego przeciwny argument skarżącej należy oddalić.
- 128 Ponadto należy zaznaczyć, że za pomocą sprawozdań miesięcznych, o których tu mowa, członkowie zarządu PIA byli regularnie informowani o przebiegu działalności handlowej spółki Prysmian. Jak wynika z przykładów przytoczonych w przypisie nr 1157 do zaskarżonej decyzji, otrzymywali oni informacje dotyczące działalności handlowej tej spółki w dziedzinie kabli elektrycznych, a ich przedmiotem były zagadnienia z zakresu finansów, energetyki, telekomunikacji, działalności operacyjnej, zasobów ludzkich, logistyki, rozwoju zakupów, produktów i jakości.
- 129 Tak więc z uwagi na uprawnienie skarżącej do mianowania różnych zarządów spółki Prysmian oraz uprawnienia delegowane, jakimi dysponowali członkowie zarządu PIA, w świetle rozważań przedstawionych w pkt 110–119 powyżej, przyjmowanie regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych ten stanowi dodatkowy czynnik ilustrujący okoliczność, że skarżąca była regularnie informowana o strategii handlowej swej spółki zależnej, co może potwierdzać wniosek, iż tworzyły one jednostkę gospodarczą.

6) W przedmiocie środków zmierzających do zapewnienia ciągłości kontroli procesu decyzyjnego po dacie POP

- 130 W motywach 766–770 zaskarżonej decyzji Komisja twierdzi, że skarżąca podjęła środki mające na celu zapewnienie, aby nawet po pierwszej ofercie publicznej była ona w stanie sprawować decydującą kontrolę nad spółką Prysmian. Według niej chodzi tu o cztery następujące środki:
- przede wszystkim w dniu 28 lutego 2007 r. skarżąca, jako jedyny akcjonariusz pośredni, mianowała zarząd, który kierował spółką Prysmian aż do dnia 9 kwietnia 2009 r. W ten sposób skarżąca mogła zapobiec temu, aby po przedstawieniu pierwszej oferty publicznej w maju 2007 r. powołany został nowy zarząd;
 - następnie – podczas zgromadzenia akcjonariuszy spółki Prysmian w dniu 16 stycznia 2007 r. skarżąca zmieniła statut tej spółki, w szczególności poprzez wprowadzenie systemu listy tymczasowej w związku z powoływaniem i wyznaczaniem składu nowych zarządów (Komisja wyjaśnia, że dzięki temu systemowi skarżąca mogła upewnić się, że posiadając mniejszą liczbę udziałów, w przyszłości będzie w stanie mianować co najmniej pięciu na sześciu członków zarządu, a tym samym zachować kontrolę nad spółką Prysmian);
 - ponadto w dniu 12 listopada 2007 r. 9,9% udziałów w spółce Prysmian zostało sprzedane spółce Taihan Electric Wire, a w piśmie z dnia 6 listopada 2007 r. spółka Taihan Electric Wire zobowiązała się wobec spółki Prysmian, że jej łączne inwestycje nie przekroczą 10% całości kapitału Prysmian, że nie będzie wykonywać prawa głosu na zgromadzeniach akcjonariuszy spółki Prysmian, w tym za pośrednictwem innych spółek z grupy Taihan, w zakresie przekraczającym 10% akcji z prawem głosu, i że nie zaproponuje żadnego kandydata na stanowisko członka zarządu lub

statutowego audytora spółki Prysmian (według Komisji zobowiązania te, a w szczególności ostatnie z nich, gwarantują skarżącą, że drugi akcjonariusz Prysmian nie będzie w stanie przedstawić listy tymczasowej ani powołać swych przedstawicieli do zarządu spółki Prysmian);

- istnieją wreszcie wyraźne odniesienia do większościowego udziału skarżącej po pierwszej ofercie publicznej, w szczególności w protokole z posiedzenia zarządu z dnia 19 grudnia 2007 r.
- 131 Skarżąca utrzymuje, że pomimo twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji Komisja nie zdołała wykazać, iż tworzyła ona wraz z interwenientami jednostkę gospodarczą w rozumieniu orzecznictwa w okresie przypadającym po dacie POP. Przede wszystkim twierdzi ona, że Komisja naruszyła prawo przez to, że przyjęła odpowiedzialność spółki dominującej w sytuacji bezprecedensowo niskiego poziomu uczestnictwa w kapitale. Następnie twierdzi ona, że mianowanie zarządu spółki Prysmian w lutym 2007 r. nie zapewniło jej kontroli nad tą spółką. Ponadto wskazuje ona, że decyzja o wprowadzeniu systemu listy tymczasowej została podjęta w związku z pierwszą ofertą publiczną. Co więcej, według niej nie należy pomijać inwestycji spółki Taihan Electric Wire.
- 132 W tym względzie, po pierwsze, należy oddalić argument skarżącej, że Komisja błędnie obciążyła ją odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne, w których w kapitale uczestniczyła ona, jak twierdzi, na bezprecedensowo niskim poziomie. Wystarczy bowiem przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem udział mniejszościowy może pozwalać spółce dominującej faktycznie wywierać decydujący wpływ na zachowanie jej spółki zależnej na rynku, jeżeli jest powiązany z uprawnieniami wykraczającymi poza te, które normalnie posiadają akcjonariusze mniejszościowi, aby chronić swoje interesy finansowe, a które to uprawnienia – jeżeli zostaną ocenione zgodnie z metodą zbioru zbieżnych poszlak o charakterze prawnym lub ekonomicznym – mogą dowodzić, że na zachowanie spółki zależnej na rynku wywierany jest decydujący wpływ (wyroki: z dnia 12 lipca 2011 r., Fuji Electric/Komisja, T-132/07, EU:T:2011:344, pkt 183; z dnia 9 września 2015 r., Toshiba/Komisja, T-104/13, EU:T:2015:610, pkt 97).
- 133 Po drugie, co się tyczy argumentu skarżącej, że powołanie zarządu w dniu 28 lutego 2007 r. nie zapewniło jej kontroli nad spółką, należy przypomnieć, że – jak wskazano w pkt 93 powyżej – zarząd utworzony w tym dniu, to jest przed datą POP, został powołany na okres do 31 grudnia 2009 r. i że jego skład nie uległ zmianie po dacie POP, a nawet po dacie zakończenia naruszenia. Chociaż w trakcie tego okresu skarżąca nie kontrolowała już w pełni praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian, to jednak utrzymanie niezmiennego składu zarządu tej spółki stanowi poszlakę świadczącą o tym, że po dacie pierwszej oferty publicznej skarżąca w dalszym ciągu sprawowała kontrolę nad tym zarządem.
- 134 Po trzecie, jeśli chodzi o twierdzenie skarżącej dotyczące systemu listy tymczasowej, zgodnie z którym system taki był podyktowany zobowiązaniami wynikającymi z kodeksu postępowania spółek notowanych na giełdzie, należy zaznaczyć, że skarżąca nie kwestionuje wniosku Komisji, iż system ten pozwolił jej na zapewnienie, że pomimo posiadania mniejszej liczby udziałów, będzie ona w stanie mianować co najmniej pięciu z sześciu członków zarządu spółki Prysmian. Jako że bez znaczenia jest to, czy system ten został wprowadzony z inicjatywy skarżącej, czy też był on wymagany przez obowiązujące przepisy prawa, należy potwierdzić wniosek Komisji, że ów system umożliwił skarżącej utrzymanie kontroli nad zarządem spółki Prysmian po dacie pierwszej oferty publicznej. Co więcej, nawet jeśli system ten nie był stosowany przez skarżącą w okresie naruszenia, to należy zaznaczyć, że nie było to konieczne, skoro – jak już wskazano – zarząd powołany przez skarżącą w dniu 28 lutego 2007 r. pozostawał w niezmienionym składzie aż do zakończenia naruszenia i dłużej.
- 135 Po czwarte, co się tyczy dokonanej w dniu 12 listopada 2007 r. inwestycji spółki Taihan Electric Wire, mimo że skarżąca podnosi, iż nie uniemożliwiła ona tej spółce korzystania z jej praw, to jednak należy stwierdzić, że zobowiązanie do rezygnacji ze zgłaszania kandydatów do zarządu, które wynika z klauzuli nr 2 załączonego do skargi pisma z dnia 6 listopada 2007 r., służyło zapewnieniu, aby spółka ta nie była w stanie ingerować w skład zarządu. Co więcej, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, zobowiązanie to nie

było uzależnione od zwiększenia przez tę spółkę jej poziomu uczestnictwa w kapitale spółki Prysmian o więcej niż 10%. W tych okolicznościach Komisja słusznie uznała, że konsekwencją wskazanego zobowiązania było zachowanie przez skarżącą kontroli nad zarządem spółki Prysmian, skoro drugi najważniejszy akcjonariusz tej spółki zrzekł się wpływu na skład jej zarządu.

- 136 Po piąte, co się tyczy wyraźnej wzmianki o kontroli sprawowanej przez skarżącą, która zawarta jest, według Komisji, w protokole z posiedzenia zarządu z dnia 19 grudnia 2007 r., wystarczy zaznaczyć, że dokument ten świadczy w istocie o tym, że członkowie zarządu PIA oświadczyli, podczas oceny transakcji sprzedaży na rzecz spółki Taihan Electric Wire, że nie leży „[poufne]”. Ponadto chociaż skarżąca kwestionuje wartość dowodową tego dokumentu, to należy stwierdzić, iż jest to formalny protokół, który jako taki powinien odzwierciedlać uwagi, jakie uczestnicy posiedzenia zarządu chcieli w nim odnotować, a skarżąca nie przedstawiła żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że było inaczej.
- 137 Wynika stąd, że Komisja słusznie przyjęła, że istnieją cztery elementy świadczące o tym, że skarżąca zachowała kontrolę nad spółką Prysmian po dacie POP, to jest po dniu, od którego nie posiadała już większości praw głosu związanych z akcjami tej spółki.

7) W przedmiocie dowodu zachowania typowego dla właściciela przemysłowego

- 138 W pkt 771 zaskarżonej decyzji Komisja twierdzi, że z dowodów wynika, iż nawet pod koniec 2007 r., w chwili gdy skarżąca kontrolowała pośrednio 31,69% udziałów spółki Prysmian, preferowała ona, podobnie jak właściciel przemysłowy, sprzedaż krzyżową między spółką Prysmian a innymi spółkami zależnymi skarżącej. W przypisie nr 1165 do rzeczzonej decyzji Komisja powołuje się na korespondencję elektroniczną wymienioną między panami O. i B. w dniu 20 grudnia 2007 r., na wiadomość elektroniczną pana O. z dnia 2 stycznia 2008 r. i na wiadomość elektroniczną pana S. z dnia 30 stycznia 2008 r.
- 139 Skarżąca kwestionuje twierdzenia Komisji, podnosząc, że we wskazanej korespondencji pan O., jako dyrektor zarządzający PIA, po prostu zwrócił uwagę spółki Prysmian na istniejące możliwości handlowe i wskazał nazwisko osoby ze spółki norweskiej, z którą należało się kontaktować. Według niej Komisja błędnie stwierdziła, że korespondencja ta dotyczy sprzedaży krzyżowych wewnątrz grupy, i nie zdołała wykazać, że owa wymiana korespondencji doprowadziła do późniejszych kontaktów lub że świadczy ona o wywieraniu na spółkę Prysmian presji, aby spółka ta wykorzystania wskazane możliwości.
- 140 Co się tyczy treści wspomnianych wiadomości elektronicznych, z załączników do odpowiedzi na skargę wynika, że za pomocą owych wiadomości pan O. zwrócił się do spółki Prysmian, aby poinformować ją o nowym przejęciu przez skarżącą spółki oferującej usługi telewizyjne w Norwegii i aby zaproponować swe pośrednictwo w nawiązaniu kontaktów z tą spółką w celu sprzedaży kabli elektrycznych. Pan O. zaproponował także podjęcie podobnych działań w odniesieniu do kontrolowanej przez skarżącą spółki w Stanach Zjednoczonych.
- 141 Jednakże wbrew temu, co twierdzi skarżąca, wskazana korespondencja elektroniczna świadczy o tym, że przedsiębiorstwa prowadzące działalność na rynku uważały za stosowne nawiązywanie kontaktów z nią, a nie bezpośrednio z grupą Prysmian, w celu ewentualnej sprzedaży kabli elektrycznych, co dowodzi, że cieszyła się ona statusem partnera do rozmów w odniesieniu do rzeczzonej grupy. Nawet jeśli, jak podnosi skarżąca, korespondencja ta nie stanowi ani polecenia skarżącej, aby nawiązać takie kontakty, ani systematycznej praktyki, to Komisja nie popełniła błędu, uwzględniając ją w swej analizie jako czynnika mogącego świadczyć o zaangażowaniu skarżącej w działalność handlową spółki Prysmian.
- 142 W tych okolicznościach Komisja mogła zasadnie uznać, że wskazana wymiana korespondencji, a w szczególności korespondencja między panem O. a panem B. z dnia 20 grudnia 2007 r., stanowi czynnik świadczący o wywieraniu przez skarżącą decydującego wpływu na spółkę Prysmian.

8) *W przedmiocie oceny wszystkich elementów, na które powołano się w zaskarżonej decyzji*

143 Z pkt 89–142 powyżej wynika, że Komisja mogła wyciągnąć wniosek o wywieraniu przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów na podstawie, po pierwsze, jej uprawnień do mianowania członków poszczególnych zarządów spółki Prysmian, po drugie, jej uprawnień do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i składania propozycji odwoływania poszczególnych członków lub całego składu zarządów, po trzecie, uprawnień delegowanych na członków zarządu PIA w ramach poszczególnych zarządów i ich uczestnictwa w Komitecie strategicznym, po czwarte, otrzymywania regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych, po piąte, wymienionych przez Komisję środków mających na celu zapewnienie dalszej kontroli przez skarżącą procesów decyzyjnych po dacie pierwszej oferty publicznej, a po szóste, dowodu, że skarżąca zachowywała się jak właściciel przemysłowy. W tych okolicznościach należy stwierdzić, po przeprowadzeniu pogłębionej kontroli, że Komisja mogła zasadnie uznać, że skarżąca wywierała decydujący wpływ nie tylko przed datą POP, ale także przez cały okres od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r.

144 Część drugą zarzutu pierwszego należy zatem oddalić.

c) W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej wniosku Komisji, że skarżąca nie była w istocie jedynie inwestorem finansowym

145 Skarżąca utrzymuje, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie, uznając, że inwestycja funduszu GSCP V w grupę Prysmian nie odpowiadała inwestycji zwykłego inwestora finansowego. Twierdzi ona, że przejęcie spółki Prysmian przez rzeczony fundusz zostało dokonane przez akcjonariuszy będących profesjonalistami, a nie przez zarządców czy strategów. Wobec tego nie można jej przypisywać żadnej odpowiedzialności jako spółce dominującej.

146 W szczególności skarżąca podnosi, że fundusz GSCP V nie miał kompetencji ani zasobów do tego, aby określać zachowanie grupy Prysmian na rynku, że zarządzanie spółkami portfelowymi nie wchodzi w zakres upoważnienia PIA – twórcy tego funduszu, że kadra kierownicza istniejąca w spółce Prysmian, powołana przez dawnego właściciela tej spółki, kontynuowała kierowanie jej działalnością handlową, że członkowie zarządu PIA byli profesjonalnymi inwestorami, których rola polegała jedynie na nadzorowaniu inwestycji, że nie miała ona bodźców do kontrolowania spółki Prysmian, o czym świadczy wycofywanie się z dokonanych inwestycji niedługo po przejęciu tej spółki, i że grupa Prysmian nie była postrzegana na zewnątrz jako wchodząca w skład grupy, której skarżąca jest spółką dominującą, i nie była uwzględniana w ramach tej grupy do celów księgowych.

147 Skarżąca podnosi nadto, że – wbrew temu, co Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji – środki, jakie podjęła ona w odniesieniu do grupy Prysmian, nie są identyczne z tymi, jakie podejmuje spółka holdingowa grupy przemysłowej.

148 Skarżąca zarzuca wreszcie Komisji, że ta uznała, iż korzyść gospodarcza, jaką skarżąca uzyskała dzięki swej inwestycji, pozwala dowieść, że nie była inwestorem finansowym.

149 Komisja i interwenienci kwestionują te argumenty.

150 W ramach części trzeciej zarzutu pierwszego skarżąca kwestionuje w szczególności rozważania przedstawione przez Komisję w motywach 773–781 zaskarżonej decyzji, gdzie instytucja ta ustosunkowała się do argumentów podniesionych przez skarżącą w postępowaniu administracyjnym w celu stwierdzenia, że jej zachowanie w stosunku do grupy Prysmian odpowiadało zachowaniu zwykłego inwestora finansowego.

- 151 Zgodnie z orzecnictwem przypisanie spółce dominującej odpowiedzialności za naruszenie popełnione przez jej spółkę zależną nie ma zastosowania do zwykłych inwestorów finansowych, czyli do sytuacji inwestora, który posiada udziały w danej spółce w celu uzyskania korzyści finansowej, ale który powstrzymuje się od jakiegokolwiek zaangażowania w zarządzanie tą spółką i kontrolowanie jej (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2012 r., 1. garantovaná/Komisja, T-392/09, niepublikowany, EU:T:2012:674, pkt 50–52). Jednakże posiadanie statusu zwykłego inwestora finansowego nie stanowi kryterium prawnego, jest jednak przykładem okoliczności, która zwalnia spółkę dominującą z obowiązku obalenia domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu (zob. podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:262, pkt 75).
- 152 Co się tyczy przede wszystkim twierdzeń skarżącej, według których z jednej strony fundusz GSCP V nie miał ani kompetencji, ani zasobów do określania zachowania spółki Prysmian na rynku, a z drugiej strony zarządzanie spółkami zależnymi nie wchodziło w zakres upoważnienia PIA, należy stwierdzić, że argumenty te są pozbawione znaczenia dla stwierdzenia, iż miało miejsce rzeczywiste wywieranie decydującego wpływu. Poza tym twierdzenia te stoją w sprzeczności z obiektywnymi czynnikami i poszlakami, których zasadność została potwierdzona w pkt 143 powyżej. Należy również nadmienić, jak uczyniła to Komisja, że w zaskarżonej decyzji nie stwierdzono uczestnictwa skarżącej w sprawowaniu zarządu spółką Prysmian w zakresie kwestii handlowych, ale wywieranie decydującego wpływu na decyzje handlowe owej spółki. W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem oceny wywierania decydującego wpływu nie należy ograniczać wyłącznie do okoliczności odnoszących się do sensu stricto polityki handlowej spółki zależnej na rynku (zob. podobnie wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., HIT Groep/Komisja, T-436/10, EU:T:2015:514, pkt 127 i przytoczone tam orzecnictwo).
- 153 Następnie, co się tyczy twierdzenia skarżącej, że członkowie zarządu PIA, którzy zasiadali w różnych zarządach spółki Prysmian, nie mieli kwalifikacji bądź doświadczenia wymaganych do kierowania działalnością tej spółki, należy jeszcze raz stwierdzić, że okoliczność tego rodzaju jest bez znaczenia, by móc stwierdzić, że wywieranie przez spółkę dominującą decydującego wpływu na jej spółkę zależną nie miało miejsca. W każdym razie nie jest ona w stanie podważyć faktu, że dyrektorzy ci uczestniczyli w polityce handlowej spółki Prysmian, skoro w pkt 105 i 119 powyżej stwierdzono, że zasiadali oni w zarządach tej spółki, a także w jej Komitecie Strategicznym, i że zostały im powierzone uprawnienia w zakresie zarządzania.
- 154 Co się tyczy ponadto twierdzenia skarżącej, że nie miała ona interesu w kontrolowaniu spółki Prysmian, to także ono stoi w sprzeczności z faktem, że powoływała ona wszystkie zarządy tej spółki w trakcie okresu naruszenia, a jej przedstawiciele zasiadali w Komitecie Strategicznym tej spółki po dacie pierwszej oferty publicznej. Twierdzenie to z całą pewnością stoi również w sprzeczności z oświadczeniem członka zarządu PIA, które zostało przeanalizowane w pkt 136 powyżej.
- 155 Co się tyczy wreszcie twierdzenia skarżącej, że grupa Prysmian nie była zasadniczo postrzegana na zewnątrz jako wchodząca w skład grupy, której skarżąca jest spółką dominującą, i że została włączona do owej grupy jedynie ze względów księgowych, twierdzenie to należy oddalić, gdyż także ono nie umożliwia podważenia czynników i poszlak, na które powołała się Komisja w celu stwierdzenia, że miało miejsce wywieranie decydującego wpływu.
- 156 Z powyższych rozważań wynika, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, nie zdołała ona wykazać, że jej udziały w grupie Prysmian służyły jedynie realizacji zwykłej inwestycji finansowej i że zrezygnowała ona całkowicie z uczestnictwa w zarządzaniu tą spółką i sprawowaniu nad nią kontroli.
- 157 Należy zatem oddalić część trzecią zarzutu pierwszego, a w konsekwencji cały ten zarzut.

2. W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia art. 2 rozporządzenia nr 1/2003, braku wystarczających dowodów i naruszenia obowiązku uzasadnienia przewidzianego w art. 296 TFUE

- 158 Skarżąca utrzymuje, że Komisja naruszyła art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i obowiązek uzasadnienia przewidziany w art. 296 TFUE przez to, że nie uwzględniła w należyty sposób stosunku istniejącego między nią samą a spółką Prysmian w związku z obciążeniem jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne.
- 159 Skarżąca dzieli zarzut drugi na dwie części. W ramach części pierwszej utrzymuje ona, że materiał dowodowy powołany przez Komisję w celu obciążenia jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne jest obarczony wadami i obejmuje niepoparte dowodami oświadczenia złożone przez interwenientów w postępowaniu administracyjnym. W ramach części drugiej skarżąca twierdzi, że Komisja nie uzasadniła wystarczająco swej decyzji.

a) W przedmiocie części pierwszej, dotyczącej naruszenia art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i braku wystarczających dowodów

- 160 Skarżąca zarzuca Komisji, że oparła ona swe wnioski dotyczące odpowiedzialności solidarnej za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne jedynie na oświadczeniach złożonych przez interwenientów, mimo że jej zdaniem oświadczenia te nie są precyzyjne, spójne ani wiarygodne.
- 161 Skarżąca podnosi w szczególności, że oświadczenia interwenientów nie są poparte żadnym dowodem i że Komisja przyjęła jej w sposób bezkrytyczny. Zwraca ona również uwagę, że Komisja celowo pominęła dowody dostarczone przez samą skarżącą w celu podważenia informacji przekazanych przez interwenientów. Ponadto skarżąca utrzymuje, że oświadczenia interwenientów, na których oparła się Komisja, są sprzeczne z ich wcześniejszymi oświadczeniami, jak też z dowodami przedstawionymi tej instytucji przed wystosowaniem pisma w sprawie przedstawienia zarzutów. Według skarżącej Komisja naruszyła w ten sposób obowiązek zbadania w sposób staranny i bezstronny dokumentów przekazanych przez interwenientów.
- 162 Komisja i interwenienci kwestionują te argumenty.
- 163 Skarżąca utrzymuje, że sformułowane w zaskarżonej decyzji wnioski dotyczące jej odpowiedzialności solidarnej za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne nie są poparte wystarczającymi i wiarygodnymi dowodami. Zasadniczo skarżąca powtarza w tym miejscu większość argumentów przedstawionych w ramach zarzutu pierwszego, które to argumenty należy oddalić z tych samych względów co te, które zostały przedstawione w ramach analizy wspomnianego zarzutu.
- 164 W pierwszej kolejności skarżąca twierdzi, że Komisja powtórzyła dosłownie, bez krytycznej analizy, oświadczenia interwenientów dotyczące jej uprawnienia do powoływania zarządu spółki Prysmian, uczestnictwa członków zarządu PIA w Komitecie strategicznym, jej zachowania jako właściciela przemysłowego i uprawnień delegowanych, jakimi dysponowali członkowie zarządu PIA.
- 165 Jeśli chodzi przede wszystkim o uprawnienie do powoływania zarządów, należy stwierdzić, że wnioski Komisji nie są oparte wyłącznie na oświadczeniach spółki Prysmian, ale także na informacjach dostarczonych przez skarżącą oraz na statucie spółki, jak wynika z motywów 762 zaskarżonej decyzji i z przypisów 1138–1141 do tej decyzji. Ponadto, chociaż skarżąca ponownie podnosi, że pierwszy zarząd został wybrany nie przez nią samą, ale przez pana B., jako dyrektora generalnego spółki Prysmian, to jednak należy stwierdzić, że – jak wskazano w pkt 100 powyżej – twierdzenie to nie jest poparte żadnym dowodem przedstawionym przez skarżącą.

- 166 Następnie, co się tyczy uczestnictwa skarżącej w Komitecie strategicznym, z motywu 763 zaskarżonej decyzji i z przypisów 1148–1153 do tej decyzji wynika, że Komisja sformułowała swe wnioski na podstawie wymiany korespondencji elektronicznej między członkami zarządu PIA a dyrektorem generalnym spółki Prysmian, a także porządku obrad posiedzeń tego komitetu i protokołów z posiedzeń zarządu. Komisja nie powtórzyła zatem wyłącznie – jak twierdzi skarżąca – oświadczeń interwenientów w celu uzasadnienia swych wniosków w odniesieniu do rzeczzonego komitetu. Ponadto, jak wskazano w pkt 115 powyżej, porządek obrad posiedzenia tego komitetu z dnia 16 lipca 2008 r. świadczy o tym, że ten sam komitet analizował kwestie dotyczące strategii handlowej, w tym inwestycji w Brazylii, Chinach, Tunezji, we Włoszech i w Rosji, co stoi w sprzeczności z twierdzeniem skarżącej, według którego ów komitet nie odgrywał żadnej roli w strategicznym procesie decyzyjnym spółki Prysmian.
- 167 Co więcej, jeśli chodzi o wniosek, że skarżąca wspierała wewnątrzgrupową sprzedaż krzyżową, to jest on oparty – jak wyjaśniono w motywie 771 zaskarżonej decyzji – na korespondencji elektronicznej wymienionej między panem O. a panem B. w dniu 20 grudnia 2007 r., na wiadomości elektronicznej pana O. z dnia 2 stycznia 2008 r. i na wiadomości elektronicznej pana S. z dnia 30 stycznia 2008 r. Dlatego argument, że stwierdzenie to jest oparte wyłącznie na oświadczeniach interwenientów, należy oddalić.
- 168 Co się wreszcie tyczy uprawnień delegowanych członków zarządu PIA, z pkt 112–114 powyżej wynika, że dowodem powołanym przez Komisję w zaskarżonej decyzji, w szczególności w przypisach 1142–1145 do tej decyzji, jest protokół z posiedzenia zarządu spółki Prysmian z dnia 15 grudnia 2005 r. Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, Komisja nie oparła zatem swych wniosków jedynie na oświadczeniach interwenientów. W pozostałym zakresie twierdzenia Komisji znajdują potwierdzenie w treści załączników do skargi, które świadczą o tym, że na mocy uprawnień delegowanych wskazywanych dyrektorów zarządzających członkowie zarządu PIA uczestniczyli w bieżącym zarządzaniu spółką Prysmian. W szczególności wypowiadali się oni mianowicie w przedmiocie wniosku o zezwolenie na otwarcie filii w Katarze, powoływania zarządów spółek zależnych i kwestii dotyczących zatrudnienia.
- 169 Z powyższych rozważań wynika, że wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, ustalenia poczynione przez Komisję nie są oparte wyłącznie na oświadczeniach złożonych przez interwenientów.
- 170 W drugiej kolejności, w odniesieniu do argumentu skarżącej, że oświadczenia interwenientów są sprzeczne i że Komisja pominęła dowody przedstawione przez nią samą w trakcie postępowania administracyjnego, wystarczy stwierdzić, że skarżąca nie wskazała precyzyjnie, które z tych oświadczeń czy dowodów ma na myśli, wobec czego twierdzenia przedstawione przez nią w tym względzie należy oddalić.
- 171 Część pierwszą zarzutu drugiego należy zatem oddalić.

b) W przedmiocie części drugiej, opartej na naruszeniu obowiązku uzasadnienia

- 172 Skarżąca twierdzi, że Komisja naruszyła ciążący na niej na podstawie art. 296 TFUE obowiązek uzasadnienia. W szczególności zarzuca ona Komisji, że nie uwzględniła ona szczegółowych informacji, które skarżąca przedstawiła w postępowaniu administracyjnym, i że nie poparła swych wniosków wystarczającymi dowodami, w szczególności w odniesieniu do zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu do okresu poprzedzającego datę POP, w odniesieniu do stwierdzenia rzeczywistego wywierania decydującego wpływu na grupę Prysmian przez cały okres naruszenia i w odniesieniu do argumentu skarżącej, że jej rola w ramach spółki Prysmian odpowiadała roli zwykłego inwestora finansowego.
- 173 Komisja i interwenienci kwestionują te twierdzenia.

- 174 Zgodnie z art. 296 TFUE wszystkie akty, w tym decyzje, powinny być obowiązkowo uzasadniane.
- 175 Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli (zob. wyrok z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja (C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 147 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 176 W ramach decyzji indywidualnych z utrwalonego orzecznictwa wynika, że celem obowiązku uzasadnienia takiej decyzji jest – obok umożliwienia kontroli sądowej – dostarczenie zainteresowanemu danych wystarczających do zweryfikowania, czy decyzja jest ewentualnie obciążona wadą pozwalającą zakwestionować jej ważność. Należy jednak przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia przewidziany w art. 296 TFUE stanowi istotny wymóg proceduralny, który należy odróżnić od kwestii prawidłowości uzasadnienia, wchodzącej w zakres zgodności z prawem spornego aktu (zob. wyrok z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja, C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 146, 148 i przytoczone tam orzecznictwo). Zarzuty i argumenty zmierzające do podważenia zasadności tego aktu są tym samym nieskuteczne w ramach zarzutu opartego na braku uzasadnienia lub niewystarczającym uzasadnieniu (zob. podobnie wyroki: z dnia 22 marca 2001 r., Francja/Komisja, C-17/99, EU:C:2001:178, pkt 35–38; z dnia 15 czerwca 2005 r., Corsica Ferries France/Komisja, T-349/03, EU:T:2005:221, pkt 52, 59).
- 177 W niniejszej sprawie – wbrew stanowisku skarżącej – uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest wystarczające, aby umożliwić poznanie powodów, które doprowadziły Komisję do obciążenia jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne za ich bezpośredni udział w inkryminowanym kartelu i aby umożliwić Sądowi przeprowadzenie kontroli tej decyzji.
- 178 Co się tyczy przede wszystkim decyzji o zastosowaniu domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu do okresu poprzedzającego datę POP, z motywów 748–754 zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że Komisja wyjaśniła, iż fakt kontrolowania pośrednio wszystkich praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian sprawiał, że skarżąca znajdowała się w sytuacji analogicznej do sytuacji jedyne i wyłączne właściciela tej spółki. Poza tym Komisja wyjaśniła, w szczególności w motywach 751–753 rzeczonej decyzji, że inwestycje zrealizowane przez Apollo i przez zarząd spółki Prysmian były wyłącznie bierne i że wiązały się też ze zrzeczeniem się na rzecz skarżącej wykonywania praw głosu związanych z akcjami spółki Prysmian. Na tej podstawie Komisja uznała, w świetle orzecznictwa przytoczonego w motywach 697–702 tej decyzji, że mogła zasadnie obciążyć skarżącą odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne.
- 179 Następnie, co się tyczy stwierdzenia wywierania przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów w okresie od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r., Komisja wyjaśniła swój wniosek, że skarżąca wywierała taki wpływ, opierając się, zgodnie z orzecnictwem, na czynnikach obiektywnych i uwzględniając powiązania gospodarcze, organizacyjne i prawne istniejące między skarżącą a spółką Prysmian. Czynniki te zostały opisane w sposób zindywidualizowany i szczegółowy w motywach 758–771 zaskarżonej decyzji i wyważone jako całość w motywach 772–781 tej decyzji. Co więcej, Komisja ustosunkowała się do głównych argumentów przedstawionych przez skarżącą w ramach tego ostatecznego wyważania czynników, a mianowicie w motywach 773–778 tej decyzji. Należy wreszcie wskazać, że – wbrew stanowisku skarżącej – wyjaśnienia Komisji dotyczyły nie tylko okresu poprzedzającego datę POP, ale także okresu następującego po tej dacie, o czym świadczą środki zbadane w motywach 766–770 decyzji.
- 180 Wreszcie, co się tyczy wniosku, że skarżąca nie zachowywała się wobec grupy Prysmian jak zwykły inwestor finansowy, Komisja udziela skarżącej jasnej odpowiedzi konkretnie w motywie 779 zaskarżonej decyzji, w którym stwierdza, że wykonywanie praw głosu dotyczących decyzji mających

strategiczne znaczenie dla zachowania handlowego spółki zależnej, takich jak wyznaczanie najwyższej kadry menadżerskiej oraz zatwierdzanie planów eksploatacji i zarządzania, świadczy o oczywistym wywieraniu decydującego wpływu, a nie jedynie o tymczasowej inwestycji finansowej.

181 Wynika stąd, że Komisja wypełniła obowiązek uzasadnienia, jaki ciąży na niej na mocy art. 296 TFUE, zarówno w odniesieniu do zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, jak i w odniesieniu do stwierdzenia wywierania przez skarżącą decydującego wpływu na interwenientów przez cały okres naruszenia. Instytucja ta wyjaśniła też, dlaczego nie mogła uznać skarżącej za zwykłego inwestora finansowego względem grupy Prysmian.

182 Należy zatem oddalić część drugą zarzutu drugiego, podobnie jak cały ten zarzut.

3. W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także naruszenia zasad odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności

183 Skarżąca podnosi, że zaskarżona decyzja narusza jej prawa podstawowe.

184 W szczególności skarżąca twierdzi z jednej strony, że domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu zastosowane przez Komisję do okresu poprzedzającego datę POP jest sprzeczne z zasadą domniemania niewinności, a także z art. 6 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r i z art. 48 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”). Skarżąca dodaje, że Komisja nie wzięła wcale pod uwagę dowodów, które przedstawiła ona w celu obalenia domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu.

185 Z drugiej strony skarżąca twierdzi, że obciążenie jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne, ze względu na jej status spółki dominującej, stanowi naruszenie zasady odpowiedzialności osobistej, gdyż ani skarżąca, ani jej przedstawiciele w rzeczonych spółkach zależnych nie uczestniczyli w naruszeniu, o którym mowa w art. 101 TFUE.

186 Komisja i interwenienci kwestionują te argumenty.

187 W pierwszym rzędzie, co się tyczy zasad odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności, należy zaznaczyć, że sąd Unii wielokrotnie orzekał, iż Komisja nie narusza wskazanych zasad, kiedy stosuje domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu.

188 Przede wszystkim należy bowiem przypomnieć, iż zgodnie z orzecznictwem okoliczność, że spółka dominująca grupy, która wywiera decydujący wpływ na swoje spółki zależne, może zostać uznana za solidarnie odpowiedzialną za naruszenia prawa konkurencji popełnione przez te ostatnie, nie stanowi wcale naruszenia zasad odpowiedzialności osobistej, lecz, wręcz przeciwnie, jest wyrazem tej zasady. Spółka dominująca i spółki zależne podlegające jej decydującemu wpływowi tworzą bowiem wspólnie jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu prawa konkurencji Unii, przedsiębiorstwo, za które są one odpowiedzialne, i jeżeli umyślnie lub wskutek niedbalstwa to przedsiębiorstwo naruszy reguły konkurencji, to spowoduje ono powstanie odpowiedzialności osobistej i solidarnej wszystkich osób prawnych wchodzących w skład struktury grupy (zob. wyrok z dnia 27 września 2012 r., Nynäs Petroleum i Nynas Belgium/Komisja, T-347/06, EU:T:2012:480, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo; zob. także podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Akzo Nobel i in./Komisja, C-97/08 P, EU:C:2009:262, pkt 97).

189 Z utrwalonego orzecznictwa wynika ponadto, że domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu nie narusza prawa do domniemania niewinności, ponieważ, po pierwsze, nie jest ono związane z domniemaniem winy którejś z tych spółek (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy

& Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 149 i przytoczone tam orzecznictwo), a po drugie, domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu ma charakter wzruszalny (zob. wyrok z dnia 19 czerwca 2014 r., FLS Plast/Komisja, C-243/12 P, EU:C:2014:2006, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 190 Wystarczy wreszcie dodać, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału – wbrew temu, co twierdzi skarżąca – fakt, iż trudno jest przedstawić dowód przeciwny w celu obalenia domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, nie powoduje sam w sobie, że jest ono faktycznie niewzruszalne (zob. podobnie wyrok z dnia 16 czerwca 2016 r., Evonik Degussa i AlzChem/Komisja, C-155/14 P, EU:C:2016:446, pkt 44 przytoczone tam orzecznictwo).
- 191 Wynika stąd, że należy oddalić argument skarżącej, według którego domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu jest niezgodne z przewidzianymi w karcie i w konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w karcie zasadami odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności.
- 192 W drugim rzędzie twierdzenie skarżącej, że ani ona, ani jej przedstawiciele nie uczestniczyli w inkryminowanym kartelu, nie może zostać uwzględnione w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 188 powyżej.
- 193 W trzecim rzędzie, co się tyczy twierdzenia skarżącej, według którego Komisja nie uzasadniła wystarczająco oddalenia argumentów skarżącej przedstawionych w celu obalenia domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu, należy stwierdzić, że twierdzenie takie zostało już w ramach zarzutu drugiego zbadane i że należy je oddalić ze wskazanych względów.
- 194 Wynika stąd, że – wbrew stanowisku skarżącej – obciążenie jej odpowiedzialnością solidarną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółki zależne ze względu na jej status spółki dominującej nie stanowi naruszenia zasad odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności w znaczeniu, na które powołuje się skarżąca w ramach niniejszego zarzutu.
- 195 Zarzut trzeci należy zatem oddalić.

4. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także oczywistego błędu w ocenie oraz naruszenia zasad pewności prawa i indywidualizacji kar

- 196 Skarżąca utrzymuje zasadniczo, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie oraz naruszyła zasady pewności prawa i indywidualizacji kar, gdyż nie określiła udziałów dłużników solidarnych w kwocie grzywny w ramach ich stosunku wewnętrznego oraz ograniczyła się do stwierdzenia, że ponoszą oni odpowiedzialność solidarną. Według niej określenie owych udziałów nie jest konieczne, w sytuacji gdy spółki należą do tej samej grupy w chwili wydania zaskarżonej decyzji. Natomiast w sytuacji, w której jednostka gospodarcza tworzona przez spółki już nie istnieje – tak jak w niniejszym wypadku – Komisja powinna określić te udziały w swej decyzji.
- 197 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 198 Skarżąca utrzymuje zasadniczo, że skoro w dniu wydania zaskarżonej decyzji nie tworzyła ona już wraz z interwenientami jednej jednostki gospodarczej, to Komisja powinna była określić udział każdego z tych podmiotów w kwocie grzywny w ramach ich stosunku wewnętrznego.

- 199 Zgodnie z orzecnictwem Trybunału stosowane w prawie Unii pojęcie solidarności za zapłatę grzywny, będące jedynie wyrazem pełnoprawności pojęcia przedsiębiorstwa, dotyczy jedynie przedsiębiorstwa, a nie spółek, które wchodzi w jego skład (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 150 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 200 Chociaż z art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 wynika, że Komisja może obciążyć odpowiedzialnością za zapłatę grzywny solidarnie kilka spółek, jeżeli wchodzi one w skład tego samego przedsiębiorstwa, to jednak ani brzmienie tego przepisu, ani cel mechanizmu solidarności nie pozwalają uznać, że ta kompetencja do nałożenia sankcji obejmuje, poza określeniem zewnętrznego stosunku solidarności, także kompetencję do określenia udziałów dłużników solidarnych w ramach ich stosunku wewnętrznego (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 151 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 201 Przeciwnie, cel mechanizmu solidarności polega na tym, że mechanizm ten stanowi dodatkowy instrument prawny, jakim dysponuje Komisja celem wzmocnienia skuteczności swych działań w dziedzinie poboru grzywien nałożonych za naruszenia prawa konkurencji, gdyż mechanizm ten zmniejsza – po stronie Komisji jako wierzyciela należności w postaci grzywien – ryzyko niewypłacalności, co przyczynia się do realizacji celu odstrasżającego, jakiemu służy generalnie prawo konkurencji (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 152 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 202 Natomiast określanie – w ramach stosunku wewnętrznego istniejącego między dłużnikami solidarnymi – udziałów tych dłużników w kwocie grzywny nie służy realizacji owego dwojakiego celu. Chodzi tu bowiem o kwestię, która pojawia się na późniejszym etapie i która co do zasady nie ma już znaczenia dla Komisji, w wypadku gdy cała grzywna została już zapłacona przez jednego z dłużników solidarnych bądź kilku z nich (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 153 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 203 W niniejszej sprawie wystarczy stwierdzić, że – w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 199–202 powyżej – Komi zobowiązana do określania udziałów skarżącej i interwenientów w kwocie grzywny, w ramach ich stosunku wewnętrznego. Skoro bowiem – jak wynika z analizy przeprowadzonej w ramach zarzutu pierwszego – Komisja słusznie uznała, że przez cały okres naruszenia skarżąca i interwenienci stanowili jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu prawa konkurencji, to instytucja ta mogła ograniczyć się do ustalenia kwoty grzywny, którą spółki te są zobowiązane uiścić solidarnie.
- 204 Ponadto argument skarżącej, według którego w dniu wydania zaskarżonej decyzji interwenienci nie tworzyli już wraz z nią jednego podmiotu, nie pozwala na podważenie wniosku sformułowanego w pkt 203 powyżej.
- 205 Z jednej strony należy zaznaczyć, że przyjęcie tego argumentu stałoby w sprzeczności z samym pojęciem odpowiedzialności solidarnej. W tym względzie należy stwierdzić, że mechanizm solidarności oznacza z definicji, że Komisja może zwrócić się albo do spółki dominującej, albo do spółki zależnej, bez określania udziałów w kwocie grzywny w znaczeniu wskazanym przez skarżącą. Trybunał orzekł już bowiem, że nie istnieje „pierwszeństwo” w odniesieniu do nałożenia grzywny przez Komisję na jedną lub drugą z tych spółek (zob. wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Dow Chemical i in./Komisja, C-499/11 P, EU:C:2013:482, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 206 Z drugiej strony należy stwierdzić, że przyjęcie takiego argumentu mogłoby zniweczyć cel mechanizmu solidarności, który – zgodnie z orzecnictwem przytoczonym w pkt 201 powyżej – polega na tym, że mechanizm ten stanowi dodatkowy instrument prawny, który Komisja ma do dyspozycji po to, aby wzmocnić zarówno skuteczność ściągania nałożonych grzywien, jak i skutek odstrasżający, jaki generalnie powinno wywierać prawo konkurencji.

207 Wobec powyższego należy stwierdzić, po przeprowadzeniu pogłębionej kontroli, że Komisja nie popełniła błędów ani nie naruszyła zasad pewności prawa i indywidualizacji kar, gdy nie określiła udziałów skarżącej i interwenientów w kwocie grzywny w ramach ich stosunku wewnętrznego.

208 Zarzut czwarty należy zatem oddalić.

5. W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu prawa do obrony

209 Skarżąca twierdzi, że Komisja naruszyła jej prawo do obrony w postępowaniu administracyjnym. Skarżąca dzieli zarzut piąty na trzy części, oparte, po pierwsze, na twierdzeniu, że Komisja nie udzieliła jej dostępu do dokumentów mających zasadnicze znaczenie dla jej obrony, po drugie, na twierdzeniu, że Komisja niezgodnie z prawem opóźniała udostępnienie innych istotnych dokumentów, a po trzecie, na twierdzeniu, że przewlekłość postępowania niekorzystnie wpłynęła na jej zdolność do obrony.

a) W przedmiocie części pierwszej, opartej na twierdzeniu, że Komisja nie udzieliła skarżącej dostępu do dokumentów mających zasadnicze znaczenie dla jej obrony

210 Skarżąca utrzymuje, że w celu uzasadnienia jej odpowiedzialności za uczestnictwo w kartelu Komisja oparła w zaskarżonej decyzji się na kilku dowodach obciążających, które nie zostały podane do jej wiadomości. Chodzi tu w szczególności o dokument zawierający dowód odnoszący się do zakresu uprawnień delegowanych członków zarządu PIA, a także o dokumenty zawierające dowód dotyczący roli spełnianej przez komitet ds. wynagrodzeń i komitet ds. kontroli wewnętrznej.

211 Komisja kwestionuje te argumenty.

212 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem poszanowanie prawa do obrony stanowi prawo podstawowe prawa Unii, przewidziane w art. 41 ust. 2 lit. a) karty, który wymaga poszanowania tego prawa w każdym postępowaniu (zob. wyrok z dnia 17 grudnia 2014 r., Pilkington Group i in./Komisja, T-72/09, niepublikowany, EU:T:2014:1094, pkt 232 i przytoczone tam orzecznictwo).

213 Poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby w trakcie postępowania administracyjnego zainteresowane przedsiębiorstwo miało możliwość przedstawienia w skuteczny sposób swego stanowiska w kwestii prawdziwości i znaczenia podnoszonego stanu faktycznego oraz w kwestii dokumentów, na których Komisja oparła swe twierdzenie o istnieniu naruszenia traktatu (wyrok z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, Rec, EU:C:2004:6, pkt 66).

214 Podobnie art. 27 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 stanowi, po pierwsze, że Komisja może wysłuchać przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, które są stronami prowadzonych przez nią postępowań, w zakresie objętym przedstawionymi zarzutami, a po drugie, że podstawą decyzji wydanej przez Komisję mogą być wyłącznie zarzuty, co do których strony mogły się wypowiedzieć.

215 Ponadto zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nieprzekazanie dokumentu stanowi naruszenie prawa do obrony tylko w przypadku, gdy dane przedsiębiorstwo wykaże, po pierwsze, że Komisja oparła się na tym dokumencie w celu poparcia swoich zarzutów dotyczących istnienia naruszenia, a po drugie, że zasadność tych zarzutów można było udowodnić tylko przez powołanie się na ten dokument. Gdyby istniały inne dowody w postaci dokumentów, o których strony wiedziały na etapie postępowania administracyjnego, a które wyraźnie potwierdzają wnioski Komisji, wyłączenie z materiału dowodowego nieprzekazanego dokumentu obciążającego nie podważałoby zasadności zarzutów zawartych w zakwestionowanej decyzji. A zatem to zainteresowane przedsiębiorstwo jest zobowiązane wykazać, że wnioski, do jakich doszła Komisja w wydanej decyzji, byłyby inne, gdyby dokument, który nie został

udostępniony, a który stanowił dla Komisji podstawę do zarzucenia przedsiębiorstwu popełnienia naruszenia, został odrzucony jako materiał dowodowy (zob. wyrok z dnia 9 września 2015 r., Toshiba/Komisja, T-104/13, EU:T:2015:610, pkt 129 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 216 W niniejszej sprawie, chociaż skarżąca podnosi, że nie otrzymała od Komisji ani dokumentu dotyczącego uprawnień delegowanych na członków zarządu PIA, ani dokumentów dotyczących komitetu ds. wynagrodzeń i komitetu ds. kontroli wewnętrznej, należy stwierdzić, jak uczyniła to Komisja, że twierdzenie to nie odpowiada faktom.
- 217 Przede wszystkim, zgodnie z wyjaśnieniami Komisji, których skarżąca nie kwestionuje, dokument dotyczący zakresu uprawnień delegowanych na członków zarządu PIA został przekazany skarżącej w dniu 27 marca 2012 r. i uzyskała ona dostęp zarówno do wersji poufnej, jak i do wersji jawnej tego dokumentu.
- 218 Następnie, jeśli chodzi o dokument dotyczący komitetu ds. wynagrodzeń, należy zaznaczyć, iż chodzi tu o wersję poufną odpowiedzi interwenientów na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów. W dniach 4 stycznia i 12 marca 2012 r., a także w dniu 11 września 2013 r. skarżąca miała dostęp do wersji jawnej tej odpowiedzi, pozwalającej na zapoznanie się z dowodami, o których Komisja wspomniała w odniesieniu do niej w zaskarżonej decyzji.
- 219 Wreszcie, jeśli chodzi o dokument dotyczący komitetu ds. kontroli wewnętrznej, jest to dokument identyczny z tym, który został przedstawiony w załączniku 15 do odpowiedzi interwenientów na żądanie udzielenia informacji z dnia 20 października 2009 r., do której skarżąca uzyskała dostęp w szczególności w dniu 26 stycznia 2012 r.
- 220 Wynika stąd, że Komisja nie odmówiła dostępu do dokumentów wskazanych przez skarżącą w skardze i że wobec tego instytucja ta wypełniła obowiązki, jakie ciąży na niej w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 215 powyżej.
- 221 Poza tym skarżąca utrzymuje, że nie udzielono jej dostępu do innych zawartych w aktach dokumentów, takich jak na przykład dokumenty [poufne] i [poufne]. Ponieważ jednak twierdzenie to zostało przedstawione przed sądem po raz pierwszy na etapie repliki i nie jest ono oparte na elementach ujawnionych w trakcie postępowania, należy je odrzucić jako niedopuszczalne. W każdym wypadku należy zaznaczyć, że dokument [poufne] został przekazany skarżącej w dniu 8 września 2011 r., a dokument [poufne] zawiera jedynie informacje dostępne publicznie, o czym świadczy przypis 1127 do zaskarżonej decyzji.
- 222 Część pierwszą zarzutu piątego należy zatem oddalić.

b) W przedmiocie części drugiej, opartej na twierdzeniu, że Komisja niezgodnie z prawem opóźniła udostępnienie innych dokumentów mających istotne znaczenie dla obrony skarżącej

- 223 Skarżąca podnosi przede wszystkim, że Komisja przekazała informacje mające istotne znaczenie dla jej obrony dopiero na bardzo zaawansowanym etapie dochodzenia, to jest w dniu 17 maja 2013 r., wobec czego skarżąca nie była w stanie wykonywać swego prawa do obrony we właściwy sposób. Te informacje, zarówno obciążające skarżącą, jak i korzystne dla niej, odnosiły się, po pierwsze, do dowodów pozwalających na określenie roli komitetu strategicznego, po drugie, do dowodów dotyczących komitetu ds. wynagrodzeń i komitetu ds. kontroli wewnętrznej, po trzecie, do dowodów dotyczących kwestii badanych podczas comiesięcznych posiedzeń, a po czwarte, do dowodów na poparcie twierdzenia Komisji, według którego skarżąca zachowywała się tak jak właściciel przemysłowy.

- 224 Następnie skarżąca podnosi, że spóźnione przekazanie tych informacji nie naprawiło skutków naruszenia jej prawa do obrony, ponieważ nie dysponowała ona tymi informacjami ani podczas przygotowywania odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, ani podczas przesłuchania, które odbyło się w czerwcu 2012 r. Co więcej, według niej samej, gdyby skarżąca była w stanie przedstawić swe stanowisko w przedmiocie dowodów na wcześniejszym etapie postępowania, Komisja mogłaby lepiej je wykorzystać.
- 225 Skarżąca twierdzi ponadto, że bezpodstawne jest uzasadnienie Komisji, w myśl którego spóźnione udostępnienie tych informacji jest usprawiedliwione koniecznością wykazania zasadności dowodów zanim zostaną one podane do wiadomości. Wskazuje ona, że przeważająca część istotnych dowodów była w posiadaniu Komisji ponad rok wcześniej.
- 226 Wreszcie skarżąca wnosi do Sądu o nakazanie Komisji przedstawienia, zgodnie z art. 64 4 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r., w celu zbadania przy drzwiach zamkniętych, wszystkich istotnych dokumentów wewnętrznych Komisji pochodzących z okresu od 1 marca 2012 r. do 17 maja 2013 r., a w szczególności korespondencji ze służbą prawną i urzędnikiem przeprowadzającym spotkanie wyjaśniające oraz sprawozdania z posiedzeń zespołu prowadzącego sprawę lub wewnętrznych instrukcji pisemnych dla tego zespołu.
- 227 Komisja odpira te argumenty.
- 228 Skarżąca utrzymuje zasadniczo, że Komisja zbyt późno udzieliła jej dostępu do dokumentów mających istotne znaczenie dla jej obrony.
- 229 Zgodnie z orzecnictwem przytoczonym w pkt 213 powyżej poszanowanie prawa do obrony wymaga zasadniczo, aby w trakcie postępowania administracyjnego zainteresowane przedsiębiorstwo miało możliwość przedstawienia w skuteczny sposób swego stanowiska w kwestii prawdziwości i znaczenia podnoszonego stanu faktycznego.
- 230 W niniejszej sprawie należy zaznaczyć, że w ramach badanej części zarzutu skarżąca nie podnosi – jak w części pierwszej – że nie uzyskała dostępu do dokumentów mających istotne znaczenie dla obrony przed zarzutami, które postawiła jej Komisja w zaskarżonej decyzji, ale zarzuca tej instytucji jedynie to, że owe dokumenty zostały jej przekazane zbyt późno.
- 231 Po pierwsze, należy jednak stwierdzić, że dokumenty, na które powołuje się skarżąca, zostały jej przekazane w dniu 17 maja 2013 r., czyli około 10 miesięcy przed wydaniem zaskarżonej decyzji. W tych okolicznościach skarżąca nie może zasadnie podnosić, że nie miała możliwości przedstawienia uwag w przedmiocie tych dokumentów ze względu na brak wystarczającego czasu na ich przeanalizowanie. Ponadto należy stwierdzić, że skarżąca rzeczywiście wypowiedziała się w przedmiocie tych dokumentów, mianowicie w dniu 17 czerwca 2013 r., czyli miesiąc po ich przekazaniu, i że na podstawie treści jej pism nie można w żaden sposób uznać, że – jak twierdzi skarżąca – Komisja nie miała wystarczającego czasu na uwzględnienie jej uwag. Skarżąca nie wyjaśnia wreszcie, jakie konkretnie argumenty mogłaby sformułować, gdyby nie umożliwił jej tego brak wystarczającego czasu.
- 232 Po drugie, należy zaznaczyć, że spośród dokumentów, które według skarżącej zostały jej przekazane zbyt późno, dwa dotyczą wniosków Komisji w przedmiocie jej uczestnictwa w komitetach ds. wynagrodzeń i kontroli wewnętrznej spółki Prysmian. Z analizy dokonanej w ramach zarzutu pierwszego, przedstawionej w pkt 120–124 powyżej, wynika jednak, że te dwa elementy nie mogą zostać wykorzystane przez Komisję na poparcie wniosku, że skarżąca wywierała decydujący wpływ na interwencji. W tym stanie rzeczy zarzut skarżącej dotyczący zbyt późnego przekazania tych dwóch dokumentów dotyczących wspomnianych elementów należy oddalić jako pozbawiony znaczenia dla sprawy. W pozostałym zakresie, ze względu na to, iż wskazane dokumenty, czyli protokoły z posiedzeń

zarządu spółki Prysmian i sprawozdania miesięczne, są stosunkowo krótkie, skarżąca nie może podnosić, że nie miała czasu na ich przeanalizowanie w celu przygotowania się do obrony przed Komisją.

233 Po trzecie, skarżąca nie może zasadnie twierdzić, że dokumenty przekazane jej w dniu 17 maja 2013 r. stanowiły jedyną podstawę argumentacji Komisji. W tym względzie należy stwierdzić, że wnioski sformułowane przez Komisję w zaskarżonej decyzji opierają się na szeregu innych dokumentów, które zasadniczo zostały przekazane skarżącej w następstwie wystosowania pisma w sprawie przedstawienia zarzutów z dnia 30 czerwca 2011 r.

234 Po czwarte, nawet jeśli skarżąca nie mogła uzyskać dostępu do tych dokumentów w celu przygotowania odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, to należy przypomnieć, iż zgodnie z orzecznictwem pismo w sprawie przedstawienia zarzutów jest dokumentem roboczym, w którym ocena faktyczna i ocena prawna mają charakter wyłącznie tymczasowy (wyrok z dnia 5 grudnia 2013 r., SNIA/Komisja, C-448/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:801, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo). Nic nie stoi zatem na przeszkodzie, aby dokumenty otrzymane w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów zostały później wykorzystane w ostatecznej decyzji, pod warunkiem że zainteresowanemu umożliwiono, jak w niniejszej sprawie, wypowiedzenie się w ich przedmiocie.

235 Należy zatem oddalić część drugą zarzutu piątego jako w części nieskuteczną a w części bezzasadną. Na marginesie w odniesieniu do zaproponowanego przez skarżącą środka organizacji postępowania wystarczy stwierdzić, że nie wyjaśniła ona, w jaki sposób środek ten mógłby wesprzeć jej argumentację. W tych okolicznościach wniosek skarżącej nie zasługuje na uwzględnienie.

c) W przedmiocie części trzeciej, opartej na twierdzeniu o zbyt długim czasie trwania postępowania administracyjnego

236 Skarżąca utrzymuje, że Komisja naruszyła zasadę dobrej administracji ze względu na przewlekłość postępowania administracyjnego. W tym względzie podnosi ona w szczególności, że dochodzenie trwało ponad pięć lat, a mianowicie od dnia 9 stycznia 2009 r. do dnia 2 kwietnia 2014 r. Skarżąca dodaje, że tak długi czas trwania dochodzenia miał konsekwencje dla jej obrony, gdyż pismo w sprawie przedstawienia zarzutów otrzymała dopiero w dniu 30 czerwca 2011 r., kiedy fundusz GSCP V nie posiadał już udziałów w spółce Prysmian, jako że ostatni z nich zbył w 2010 r. Skarżąca twierdzi również, że nawet gdyby przewlekłość postępowania administracyjnego nie uzasadniała stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, to jednak Sąd powinien obniżyć na zasadzie słuszności kwotę nałożonej na nią grzywny.

237 Komisja kwestionuje te argumenty.

238 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przestrzeganie rozsądnego terminu w postępowaniach administracyjnych z zakresu polityki konkurencji stanowi ogólną zasadę prawa Unii, której poszanowanie zapewnia sąd Unii (zob. wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r., Heineken Nederland i Heineken/Komisja, C-452/11 P, niepublikowany, EU:C:2012:829, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).

239 Zasada, zgodnie z którą postępowanie administracyjne powinno zostać zakończone w rozsądnym terminie, została potwierdzona w art. 41 ust. 1 karty, zgodnie z którym „każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii” (zob. wyrok z dnia 5 czerwca 2012 r., Imperial Chemical Industries/Komisja, T-214/06, EU:T:2012:275, pkt 284 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 240 Rozsądny charakter czasu trwania każdego etapu postępowania należy oceniać w zależności od okoliczności właściwych dla każdej sprawy, a w szczególności w zależności od jej kontekstu, zachowania się stron podczas postępowania, znaczenia, jakie ma sprawa dla biorących w niej udział przedsiębiorstw, oraz w zależności od stopnia jej złożoności (zob. podobnie wyrok z dnia 20 kwietnia 1999 r., od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 i T-335/94, *Limburgse Vinyl Maatschappij i in./Komisja*, EU:T:1999:80, pkt 126).
- 241 Trybunał orzekł także, że w dziedzinie polityki konkurencji przed Komisją postępowanie administracyjne może obejmować badanie w dwóch następujących po sobie stadiach, z których każde kieruje się własną wewnętrzną logiką. Pierwsze stadium, które trwa do chwili przedstawienia zarzutów, rozpoczyna się w dniu, w którym Komisja, korzystając z przyznanych jej przez ustawodawcę Unii uprawnień, podejmuje działania związane z zarzutem popełnienia naruszenia; stadium to powinno umożliwić Komisji zajęcie stanowiska co do dalszego przebiegu postępowania. Drugie stadium trwa od przedstawienia zarzutów do wydania ostatecznej decyzji. Powinno ono umożliwić Komisji zajęcie ostatecznego stanowiska w związku z zarzucanym przedsiębiorstwom naruszeniem (wyrok z dnia 21 września 2006 r., *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisja*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 38).
- 242 Z orzecznictwa wynika ponadto, że w sytuacji gdy naruszenie zasady rozsądnego terminu mogło mieć wpływ na wynik postępowania, takie naruszenie może pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 21 września 2006 r., *Technische Unie/Komisja*, C-113/04 P, EU:C:2006:593, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 243 Należy jednak wyjaśnić, że w odniesieniu do zastosowania reguł konkurencji przekroczenie rozsądnego terminu może stanowić przyczynę stwierdzenia nieważności tylko w przypadku decyzji stwierdzających naruszenia, jeżeli zostało ustalone, że brak poszanowania zasady rozsądnego terminu naruszył prawo do obrony danych przedsiębiorstw. Z wyjątkiem tej szczególnej sytuacji nieprzestrzeganie obowiązku orzekania w rozsądnym terminie pozostaje bez wpływu na ważność postępowania administracyjnego na podstawie rozporządzenia nr 1/2003 (wyrok z dnia 21 września 2006 r., *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisja*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 42).
- 244 Wreszcie ponieważ poszanowanie prawa do obrony – zasady, której podstawowe znaczenie było wielokrotnie podkreślane w orzecznictwie Trybunału – posiada pierwszorzędne znaczenie w postępowaniach tego typu co niniejsze postępowanie, należy nie dopuścić do tego, aby korzystanie z tego prawa zostało w sposób nieodwracalny udaremnione z uwagi na nadmiernie długi czas trwania etapu dochodzenia oraz aby taki czas trwania utrudniał dostarczenie dowodów mających zaprzeczyć istnieniu zachowań mogących prowadzić do pociągnięcia zainteresowanych przedsiębiorstw do odpowiedzialności. Z tego względu badanie ewentualnej przeszkody w wykonywaniu prawa do obrony nie może ograniczać się jedynie do etapu, na którym w pełni można korzystać z tego prawa, a mianowicie do drugiego etapu postępowania administracyjnego. Ocena źródła ewentualnego osłabienia skuteczności prawa do obrony powinna rozciągać się na całość tego postępowania poprzez odniesienie się do całkowitego czasu jego trwania (zob. wyrok z dnia 21 września 2006 r., *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisja*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 245 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że w odniesieniu do pierwszego etapu postępowania administracyjnego, czyli etapu, który trwał od doręczenia interwencji decyzji dotyczącej kontroli w styczniu 2009 r. do otrzymania pisma w sprawie przedstawienia zarzutów w czerwcu 2011 r., upłynęło 29 miesięcy. Drugi etap postępowania administracyjnego, trwający od dnia doręczenia pisma w sprawie przedstawienia zarzutów do dnia wydania zaskarżonej decyzji w kwietniu 2014 r., obejmował natomiast okres 33 miesięcy.

- 246 W tym względzie należy stwierdzić, że czas trwania pierwszego etapu postępowania administracyjnego i czas trwania drugiego etapu tego postępowania nie są nadmierne, jeśli weźmie się pod uwagę czynności, jakie Komisja musiała wykonać, aby ukończyć dochodzenie i wydać zaskarżoną decyzję.
- 247 Przede wszystkim należy bowiem stwierdzić, jak uczyniła to Komisja, że dochodzenie dotyczyło kartelu o zasięgu ogólnosiwiatowym, w którym brała udział znaczna liczba uczestników i który trwał blisko 10 lat, w którym to czasie w ramach dochodzenia Komisji musiano aktualizować znaczne ilości dowodów zawartych w aktach, w tym wszystkie materiały zgromadzone podczas kontroli i otrzymane od przedsiębiorstw wnioskujących o złagodzenie sankcji. Co więcej, w trakcie tego dochodzenia Komisja wysłała do podmiotów działających we właściwym sektorze żądania przedstawienia informacji na podstawie art. 18 rozporządzenia nr 1/2003 i pkt 12 komunikatu w sprawie współpracy.
- 248 Następnie należy zaznaczyć, że z uwagi na obszerność materiału dowodowego Komisja musiała wydać decyzję w języku angielskim, liczącą 287 stron, przy czym załącznik 1 do tej decyzji zawiera kompletne odniesienia do wszystkich dowodów zgromadzonych w toku dochodzenia, zaś rozmiar i zasięg kartelu, jak też trudności językowe, także wydają się znaczące. Należy w tym względzie przypomnieć, że zaskarżona decyzja miała 26 adresatów pochodzących z wielu krajów, a wielu spośród nich uczestniczyło w kartelu w różnych formach prawnych i podlegało restrukturyzacji w okresie kartelu i po jego zakończeniu. Należy także zaznaczyć, że ta zredagowana w języku angielskim decyzja musiała zostać w całości przetłumaczona na języki niemiecki, francuski i włoski.
- 249 Z przedstawionego w pkt 3–10 powyżej opisu okoliczności poprzedzających powstanie sporu wynika wreszcie, że w ramach postępowania administracyjnego Komisja podjęła cały szereg działań, które uzasadniały czas trwania każdego z etapów tego postępowania, których adekwatność do celów dochodzenia nie została konkretnie zakwestionowane przez skarżącą.
- 250 Czas trwania obu etapów postępowania administracyjnego miał zatem rozsądny charakter i był Komisji potrzebny do przeprowadzenia szczegółowej oceny dowodów i argumentów podniesionych przez podmioty, których dotyczyło dochodzenie.
- 251 Wynika stąd, iż skarżąca nie może zasadnie podnosić, że czas trwania postępowania administracyjnego przed Komisją był nadmierny i że instytucja ta naruszyła zasadę rozsądnego terminu.
- 252 W każdym wypadku, nawet gdyby zostało ustalone, że łączny czas trwania postępowania administracyjnego mógł być nadmierny i że doszło do naruszenia zasady rozsądnego terminu, to samo ustalenie tego rodzaju nie byłoby wystarczające – w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 242–244 powyżej – aby stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji.
- 253 W tym względzie skarżąca podnosi, że przewlekłość postępowania administracyjnego miała „niekorzystny wpływ na jej zdolność do obrony”, w szczególności dlatego, że w chwili, w której poinformowano ją, że została objęta zakresem dochodzenia, to jest w dniu 30 czerwca 2011 r., kiedy to wystosowano pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, nie była ona już w posiadaniu ani jednego udziału w spółkach będących interwenientami, wobec czego miała ograniczony dostęp do dowodów dotyczących swej inwestycji. W tym względzie wystarczy jednak przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z uwagi na ogólny obowiązek ostrożności, który spoczywa na każdym przedsiębiorstwie lub związku przedsiębiorstw, skarżąca jest zobowiązana zadbać o odpowiednie przechowywanie w swych księgach i archiwach informacji pozwalających na prześledzenie jej działalności, zwłaszcza w celu wykazania się koniecznymi dowodami na wypadek postępowań sądowych lub administracyjnych (zob. podobnie wyrok z dnia 16 czerwca 2011 r., Heineken Nederland i Heineken/Komisja, T-240/07, EU:T:2011:284, pkt 301 i przytoczone tam orzecznictwo). Obowiązek ten ma także zastosowanie w odniesieniu do zbycia spółki zależnej, zgodnie z wyrokiem z dnia 27 czerwca 2012 r., Bolloré/Komisja (T-372/10, EU:T:2012:325, pkt 152).

- 254 Jeśli chodzi o przedstawiony Sądowi przez skarżącą wniosek obniżenie, na zasadzie słuszności, kwoty nałożonej na nią grzywny, w sytuacji gdyby czas trwania postępowania administracyjnego nie uzasadniał stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, należy uznać, iż wniosek ten został przedłożony na poparcie żądań zmierzających do obniżenia owej kwoty, które zostaną zbadane w pkt 261 poniżej.
- 255 Należy zatem oddalić część trzecią zarzutu piątego, podobnie jak cały ten zarzut.
- 256 Wobec powyższego należy stwierdzić, iż skarżąca nie zdołała wykazać, że Komisja dopuściła się uchybień, które uzasadniałyby stwierdzenie nieważności w odniesieniu do niej zaskarżonej decyzji.
- 257 Sformułowane przez skarżącą żądania dotyczące stwierdzenia nieważności należy zatem oddalić.

B. W przedmiocie żądań zmierzających do obniżenia kwoty grzywny nałożonej na skarżącą

- 258 Skarżąca wnosi do Sądu o obniżenie kwoty grzywny, która została na nią nałożona, tak aby wziąć pod uwagę błędy popełnione przez Komisję przy obliczaniu tej kwoty. Skarżąca wnosi także do Sądu o obniżenie tej kwoty na zasadzie słuszności, w wypadku gdyby czas trwania postępowania administracyjnego nie uzasadniał stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji. Skarżąca zwraca się wreszcie do Sądu o zastosowanie w odniesieniu do niej wszelkich obniżek kwoty grzywny, jakie mogą zostać przyznane interwenientom po rozpoznaniu skargi na tę decyzję wniesionej w sprawie T-475/14, Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi/Komisja.
- 259 Przed zbadaniem poszczególnych żądań skarżącej dotyczących obniżenia kwoty nałożonej na nią grzywny należy przypomnieć, że kontrolę legalności dopełnia zgodnie z art. 261 TFUE nieograniczone prawo orzekania, które zostało nadane sądom Unii na podstawie art. 31 rozporządzenia nr 1/2003. Prawo to upoważnia sąd, poza zwykłą kontrolą zgodności sankcji z prawem, do zastąpienia oceny Komisji własną oceną i w konsekwencji do uchylecia, zmniejszenia lub podwyższenia nałożonej grzywny lub okresowej kary pieniężnej. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że wykonywanie nieograniczonego prawa orzekania nie jest równoznaczne z kontrolą z urzędu, oraz przypomnieć, że postępowanie przed sądami Unii jest postępowaniem kontradyktoryjnym. Z wyjątkiem bezwzględnych przeszkód procesowych, które sąd ma obowiązek rozpatrzyć z urzędu, takich jak brak uzasadnienia zaskarżonej decyzji, to do strony skarżącej należy podniesienie zarzutów dotyczących tej decyzji oraz przedstawienie dowodów wspierających te zarzuty (wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., KME Germany i in./Komisja, C-389/10 P, EU:C:2011:816, pkt 130, 131).

1. W przedmiocie obniżenia kwoty nałożonej grzywny ze względu na błędy popełnione przez Komisję przy jej obliczaniu

- 260 Co się tyczy w pierwszej kolejności przedstawionego przez skarżącą żądania obniżenia kwoty nałożonej na nią grzywny ze względu na błędy popełnione przez Komisję przy obliczaniu tej kwoty, należy zaznaczyć, że po pierwsze, zarzuty podniesione przez skarżącą na poparcie żądań dotyczących stwierdzenia nieważności zostały oddalone, a po drugie, nie istnieją okoliczności, które mogłyby w tym wypadku uzasadniać obniżenie owej kwoty. Z powyższego wynika, że żądanie to należy oddalić w całości.

2. W przedmiocie żądania obniżenia kwoty nałożonej grzywny z uwagi na przewlekłość postępowania administracyjnego

- 261 Co się tyczy w drugiej kolejności przedstawionego przez skarżącą żądania obniżenia, na zasadzie słuszności, kwoty nałożonej na nią grzywny ze względu na przewlekłość postępowania administracyjnego, wystarczy przypomnieć, że chociaż naruszenie dochowania zasady rozsądnego

terminu przez Komisję może uzasadniać stwierdzenie nieważności decyzji wydanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na podstawie art. 101 lub 102 TFUE, w sytuacji gdy prowadzi ono również do naruszenia prawa do obrony danego przedsiębiorstwa, takie naruszenie zasady rozsądnego terminu, przy założeniu, że dopuszczenie się go zostanie ustalone, nie może prowadzić do obniżenia kwoty nałożonej na przedsiębiorstwo grzywny (zob. wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-644/13 P, EU:C:2017:59, pkt 79 i przytoczone tam orzecznictwo).

262 W każdym wypadku, jak wynika z pkt 251 powyżej, w niniejszej sprawie nie można było stwierdzić przewlekłości postępowania. Wynika stąd, że niniejsze żądanie należy oddalić.

3. W przedmiocie żądania obniżenia kwoty grzywny, tak aby skorzystać ze wszelkich obniżek tej kwoty, jakie zostaną przyznane interwenientom po rozpoznaniu skargi wniesionej przeciwko zaskarżonej decyzji w sprawie T-475/14

263 Co się tyczy w trzeciej i ostatniej kolejności żądania skarżącej, aby zastosowano do niej wszelkie obniżki kwoty grzywny, jakie zostaną zasądzone przez Sąd na rzecz interwenientów po rozpoznaniu skargi wniesionej przeciwko zaskarżonej decyzji w sprawie T-475/14, Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi/Komisja, należy przypomnieć, że skarżąca nie została obciążona odpowiedzialnością za kartel ze względu na jej bezpośrednie uczestnictwo w jego działaniach. Zgodnie z art. 1 tej decyzji została ona bowiem obciążona odpowiedzialnością za naruszenie wyłącznie jako spółka dominująca interwenientów.

264 Tymczasem w sytuacji gdy odpowiedzialność spółki dominującej wynika wyłącznie z bezpośredniego uczestnictwa jej spółki zależnej w naruszeniu i gdy obie te spółki wniosły równoległe skargi mające ten sam przedmiot, Sąd może, nie orzekając ultra petita, wziąć pod uwagę uchylenie stwierdzenia naruszenia wobec spółki zależnej w odniesieniu do danego okresu i obniżyć odpowiednio kwotę grzywny, którą spółka dominująca została obciążona solidarnie ze swą spółką zależną.

265 W tym względzie należy stwierdzić, po pierwsze, że dla stwierdzenia odpowiedzialności jednostki gospodarczej niezbędne jest dostarczenie dowodu na to, że co najmniej jeden podmiot dopuścił się naruszenia reguł konkurencji Unii, i wskazanie tej okoliczności w ostatecznej decyzji, a po drugie, że bez znaczenia jest powód, dla którego stwierdzony został brak noszącego znamiona naruszenia zachowania spółki zależnej.

266 W tym właśnie kontekście należy wspomnieć, że odpowiedzialność spółki dominującej powstała ze względu jedynie na fakt bezpośredniego uczestnictwa w naruszeniu jej spółki zależnej, ma charakter całkowicie pochodny. W takim bowiem przypadku źródłem odpowiedzialności spółki dominującej jest mające znamiona naruszenia zachowanie jej spółki zależnej, przypisane spółce dominującej ze względu na to, że owe podmioty stanowią jednostkę gospodarczą. W konsekwencji odpowiedzialność spółki dominującej stanowi niewątpliwie pochodną okoliczności stanowiących naruszenie popełnione przez jej spółkę zależną, z którymi jej odpowiedzialność jest nierozzerwalnie związana.

267 Z tych samych względów należy wyjaśnić, że w sytuacji gdy żaden czynnik nie charakteryzuje w sposób zindywidualizowany zachowania zarzucanego spółce dominującej, obniżenie kwoty grzywny, jaką spółka zależna została obciążona solidarnie ze swą spółką dominującą, powinno co do zasady – jeżeli spełnione są wymogi proceduralne – zostać rozszerzone na spółkę dominującą.

268 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że zarówno skarżąca, jak i interwenienci wnieśli skargi na zaskarżoną decyzję, i że skargi te mają w części ten sam przedmiot, a jest nim w pierwszej kolejności uchylenie grzywny przewidzianej w art. 2 lit. f) owej decyzji, w zakresie, w jakim dotyczy ona tych podmiotów, a posiłkowo obniżenie kwoty rzeczowej grzywny, którą podmioty te zostały obciążone solidarnie.

- 269 W tych okolicznościach korzyści płynące z ewentualnego stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji byłyby w odniesieniu do skarżącej takie same jak korzyści, które uzyskaliby interwenienci w postępowaniu w przedmiocie skargi wniesionej w sprawie T-475/14.
- 270 Należy jednak podkreślić, że w wydanym w dniu dzisiejszym wyroku w sprawie T-475/14, Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi/Komisja Sąd oddalił wniesioną w tym postępowaniu skargę, a zatem oddalił on zarówno sformułowane przez interwenientów żądania dotyczące stwierdzenia nieważności, jak i ich żądania dotyczące obniżenia kwoty nałożonych na nie grzywien.
- 271 Dlatego przedstawione przez skarżącą żądanie przyznania jej korzyści płynących ze wszelkich obniżek grzywiny, jakie mogłyby zostać przyznane interwenientom po rozpatrzeniu skargi na zaskarżoną decyzję wniesionej w sprawie T-475/14, Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi/Komisja, nie zasługuje na uwzględnienie, a w tej sytuacji należy w całości oddalić żądania dotyczące obniżenia kwoty grzywiny nałożonej na skarżącą.
- 272 Wobec powyższego skargę wniesioną w niniejszej sprawie należy oddalić.

IV. W przedmiocie kosztów

- 273 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 274 Ponieważ oddalono wszystkie żądania i zarzuty skarżącej, a Komisja wniosła o obciążenie jej kosztami, należy obciążyć skarżącą całością kosztów postępowania.
- 275 Zgodnie z art. 138 § 3 regulaminu postępowania Sąd może zdecydować, że interwenient niewymieniony w §§ 1 i 2 tego artykułu pokrywa własne koszty. W okolicznościach rozpatrywanych w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że Prysmian i PrysmianCS pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.**
- 2) The Goldman Sachs Group, Inc. pokrywa własne koszty, a także koszty poniesione przez Komisję, Prysmian SpA i Prysmian Cavi e Sistemi Srl.**
- 3) Prysmian SpA i Prysmian Cavi e Sistemi Srl pokrywają własne koszty.**

Collins

Kancheva

Barents

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 12 lipca 2018 r.

Podpisy

Spis treści

I. Okoliczności powstania sporu	2
A. Skarżąca i właściwy sektor	2
B. Postępowanie administracyjne	2
C. Zaskarżona decyzja	3
1. Rozpatrywane naruszenie	3
2. Odpowiedzialność skarżącej	4
3. Nałożona grzywna	5
II. Przebieg postępowania i żądania stron	6
III. Co do prawa	6
A. W przedmiocie żądań stwierdzenia nieważności	7
1. W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także naruszeniu prawa i oczywistym błędzie w ocenie	7
a) W przedmiocie pierwszej części zarzutu, dotyczącej zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r.	7
1) W przedmiocie zastrzeżenia pierwszego, dotyczącego zastosowania domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu w okresie od 29 lipca 2005 r. do 3 maja 2007 r.	8
2) W przedmiocie zastrzeżenia drugiego, dotyczącego obalenia domniemania rzeczywistego wywierania decydującego wpływu	12
b) W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej ustaleń Komisji odnoszących się do okresu od 29 lipca 2005 r. do 28 stycznia 2009 r.	13
1) W przedmiocie uprawnienia do mianowania poszczególnych zarządów grupy Prysmian, a także uprawnienia do zwoływania zgromadzeń akcjonariuszy i proponowania odwoływania członków zarządów bądź całych zarządów	15
2) W przedmiocie rzeczywistej reprezentacji skarżącej w zarządzie spółki Prysmian	17
3) W przedmiocie uprawnień w zakresie zarządzania przedstawicieli skarżącej w zarządzie	18
4) W przedmiocie znaczenia roli pełnionej przez skarżącą w ramach komitetów utworzonych przez spółkę Prysmian	20
5) W przedmiocie otrzymywania regularnych aktualizacji i sprawozdań miesięcznych	20
6) W przedmiocie środków zmierzających do zapewnienia ciągłości kontroli procesu decyzyjnego po dacie POP	21

7) W przedmiocie dowodu zachowania typowego dla właściciela przemysłowego	23
8) W przedmiocie oceny wszystkich elementów, na które powołano się w zaskarżonej decyzji	24
c) W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej wniosku Komisji, że skarżąca nie była w istocie jedynie inwestorem finansowym	24
2. W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia art. 2 rozporządzenia nr 1/2003, braku wystarczających dowodów i naruszenia obowiązku uzasadnienia przewidzianego w art. 296 TFUE	26
a) W przedmiocie części pierwszej, dotyczącej naruszenia art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i braku wystarczających dowodów	26
b) W przedmiocie części drugiej, opartej na naruszeniu obowiązku uzasadnienia	27
3. W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także naruszenia zasad odpowiedzialności osobistej i domniemania niewinności	29
4. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, a także oczywistego błędu w ocenie oraz naruszenia zasad pewności prawa i indywidualizacji kar	30
5. W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu prawa do obrony	32
a) W przedmiocie części pierwszej, opartej na twierdzeniu, że Komisja nie udzieliła skarżącej dostępu do dokumentów mających zasadnicze znaczenie dla jej obrony	32
b) W przedmiocie części drugiej, opartej na twierdzeniu, że Komisja niezgodnie z prawem opóźniała udostępnienie innych dokumentów mających istotne znaczenie dla obrony skarżącej	33
c) W przedmiocie części trzeciej, opartej na twierdzeniu o zbyt długim czasie trwania postępowania administracyjnego	35
B. W przedmiocie żądań zmierzających do obniżenia kwoty grzywny nałożonej na skarżącą	38
1. W przedmiocie obniżenia kwoty nałożonej grzywny ze względu na błędy popełnione przez Komisję przy jej obliczaniu	38
2. W przedmiocie żądania obniżenia kwoty nałożonej grzywny z uwagi na przewlekłość postępowania administracyjnego	38
3. W przedmiocie żądania obniżenia kwoty grzywny, tak aby skorzystać ze wszelkich obniżek tej kwoty, jakie zostaną przyznane interwenientom po rozpoznaniu skargi wniesionej przeciwko zaskarżonej decyzji w sprawie T-475/14	39
IV. W przedmiocie kosztów	40